THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXXI Kaina 35 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL 17, 1990 Nr. 74

Maskvos ekonominis ultimatumas Lietuvai

Landsbergis: „Nepriklausomybės deklaracija neatšauklama".

Maskva. — Prez. M. Gorbačiovas išleido dar vieną ultimatumą Lietuvai Didįjį penktadienį, reikalaudamas, kad per 48 valandas būtų atšaukta Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaracija. Jei to nebus padaryta, tai bus įsakyta Sovietų Sąjungos respublikom nutraukti aprūpinimą svarbiausiomis žaliavomis. Šis ultimatumas adresuotas Lietuvos Parlamentui ir įteiktas prezidentui Vytautaui Landsbergiui. Raštą pasirašė M. Gorbačiovas ir jo premjeras N. Ryžkovas, pranešė AP agentūra.

Šis raštas tuoj buvo paskelbtas per „Tasso" žinių agentūrą. Rašte nepasakyta kokias žaliavas sustabdys, bet lietuviai Vilniuje mano, kad alyva, dujos, medvilnė ir kitos energijai gauti reikalingos medžiagos bus sustabdytos.

Suvaržymai jau nuo sausio 1 d.

„New York Times" atspausdino pilną to ekonominio ultimatumo tekstą. Jame rašoma, kad kitos respublikos klausia, kodėl jos turi tęsti produktų pristatymą Lietuvai savo kainomis, o ne pasaulinės rinkos kainomis, už kurias gaunama užsienio valiuta. Sovietų Sąjunga savo prekes parduoda užsieniui žymiai brangesne kaina ir gaudama už tai užsienio pinigus, o savo respublikoms žemesne kaina. Ekonominė sistema taip sudaryta, kad respublikos priklauso nuo centro. Bet Lietuva ir anksčiau, kai Kremlius paskelbė Pabaltijui ekonominio savarankiškumo įstatymą, nebegaudavo pakankamai tų prekių.

Lietuvos klausimas Bermudoje

JAV prezidentas Bushas jau buvo Bermudoje, kai jam buvo pranešta apie Gorbačiovo ultimatumą. Jis pasakė esąs „labai susirūpinęs", bet už tai nepasmerkė Gorbačiovo. Šiek tiek griežčiau prieš tai pasisakė Anglijos premjerė M. Thatcher, kuri kartu su prezidentu čia turėjo spaudos konferenciją. Ji sakė, kad atėjo laikas tartis. Kitą dieną prz. Bushas pasakė, kad į žurnalistų klausimus, kas liečia Lietuvą, neatsakys. Prieš tai įvykusioje konferencijoje beveik visą laiką žurnalistai iš viso pasaulio klausinėjo tik apie Lietuvos reikalus. Bendras įspūdis buvo, kad yra svarbiau padėti Gorbačiovui, negu Lietuvos nepriklausomybei, kaip išsireiškė Reuterio korespondentas.

Dabar Velykos...

Lietuvos pareigūnų pirmoji reakcija į ultimatumą, buvo, jog dviejų dienų ultimatumą negali apsvarstyti ir į jį atsakyti dabar, kadangi lietuviai yra katalikai ir Velykos jiems yra didelė šventė. Tik po Velykų galės Parlamentas pasisakyti. „Per šias dvi dienas nieko specialaus nebus daroma", pareiškė Edvardas Tuskenis, kalbėdamas prezidento Landsbergio vardu iš Parlamento informacijos įstaigos. Parlamentas po Velykų rinksis antradienį ir nežinia ar parlamentarai bus sukviesti specialiai sesijai. „Toks dalykas Velykų savaitgalį, yra kaip smūgis į veidą", pasakė jis, bet sakė Landsbergis ir tai pramatęs.

3 pagrindiniai reikalavimai

Gorbačiovo tekste šį kartą įsakmiai nereikalaujama atšaukti deklaracijos, bet rašoma: „Mes norime, kad respublikos statusas būtų atstatytas toks, koks buvo prieš nepriklausomybės paskelbimą". Vietoj reikalavimo atšaukti deklaraciją, Gorbačiovo ultimatumas įsako panaikinti įstatymą, kad Lietuvos piliečiai privalo turėti savo asmens korteles, nes tai esanti diskrimancija prieš kitus ne lietuvių tautybės žmones, ir atšaukti nutarimą, kad jauni vyrai susilaikytų stoję į svetimą kariuomenę, ir taip pat kaip Maskva sako, yra „neteisėti" norai pasilaikyti nuosavybę, tur būt vyriausybės pastatus. „Šitokia veikla nebus daugiau toleruojama, o tas sąrašas esąs didelis". Tuskenis, kalbėdamas Aukščiausiosios tarybos vardu, pacitavo Landsbergį: „Mes negalime atšaukti nepriklausomybės deklaracijos".

Diskusijos vienintelis kelias

Kai Bushas žurnalistams Bermudoje nieko negatyvaus nepasakė Gorbačiovo atveju, tai M. Thatcher į Kremliaus pasakymą, kad Lietuvos klausimas yra jų vidaus reikalas, atsiliepė kiek kitaip: „kad nėra taip, Lietuva nėra tik Sovietų reikalas. Praėjo daug laiko, kol galėjo ryšius turėti Sovietų Sąjunga su laisvuoju pasauliu. Mes norėtume, kad tie ryšiai būtų tęsiami, tačiau jie nebus tęsiami, jei Sovietai norės tą klausimą išrišti jėga". Žurnalistai pastebėjo, kad abu vadai į jų klausimus dėl Lietuvos ir ryšių su Gorbačiovu, atsakinėjo labai diplomatiškai, susilaikančiai. Thatcher į klausimą, jog JAV senatorių delegacijai Gorbačiovas pasakė, kad jis nenori Amerikos „lekcijų", kaip reikia elgtis su Lietuva, atsakė: „Mes nemokiname nieko, bet galime reikšti savo pažiūras". Ir Thatcher dar pridėjo: „Mes tai nuolatos pareiškiame. Ši problema neišrišama jėga, todėl yra reikalingos diskusijos. Mūsų pareiga pasakyti Sovietams, ką mes galvojame. Mes manome, kad einame geru keliu ir mes vis tiek manome, kad tai vienintelis kelias".

AP agentūra primena ir tai, jog Gorbačiovas Kremliuje, kai jį vizitavo Anglijos Užsienio reikalų ministeris Douglas Hurd, pasakė, kad medžiagių siuntimas į Lietuvą nebus nutrauktas. O po dviejų dienų paskelbė Lietuvai ekonominį ultimatumą. Ta pačia proga spauda primena, kad Sovietų Sąjunga laiku nebesumoka už JAV teikiamus grūdus, net pusę bilijono dolerių jau yra skolinga. Lietuvos žemės ūkio produktai yra žinomi visoje Sovietų Sąjungoje. O jei Sovietai iš Lietuvos jau reikalauja tikros valiutos, tai Lietuvą jau laiko užsienio valstybe, kalbėjo Landsbergis. Kiti lietuvių oficialūs pareigūnai mano, kad reikia kreiptis į Ameriką ir kitas Vakarų šalis ir prašyti jau dabar ekonominės pagalbos.

Popiežius Jonas Paulius II žengia procesijoje Verbų sekmadienį Romoje. Velykų „Urbi et Orbi" popiežiaus pranešimas buvo perduotas 55 kalbomis ir į 50 kraštų, įskaitant ir Sovietų Sąjungą.

Lietuvos laisvės klausimai JAV televizijoje

Washingtonas. — Sekmadienį „Face the Nation" programoje, kurią veda Baltųjų rūmų korespondentė Lesley Stahl, buvo pasikalbėjimas su ką tik grįžusiu Senato daugumos vadu S. Mitchell iš Maskvos. Jis, kaip ir šeštadienį, vėl pasakė, kad Gorbačiovas daro didelę klaidą prievartaudamas Lietuvą, ir ji kaltina už tai. CBS televizijoje jis pasakė, kad būdami Maskvoje, aiškiai su Gorbačiovu diskutavo Lietuvos klausimą ir netikėjo, kad sekančią dieną jis įteiks ekonominį ultimatumą.

Jis sakė, tegu įvyksta viršūnių konferencija — jos metu prez. Bushas turi aiškiai Gorbačiovui pasakyti, kad JAV yra už Lietuvos laisvę. Gal čia pavyktų jį perkalbėti. O jei ne, tai tenka laukti prekybos ryšių suvaržymo, ir už visą santykių įtampą bus atsakinga Sovietų Sąjunga. Bet prezidentas vadovauja JAV užsienio politikai. Kongrese yra didelis pritarimas Lietuvai, sakė jis, ir jie nesą patenkinti prezidento užimta linija Lietuvos klausimu. „Mes kaltiname prez. Bušą, kad jis nedaro to, ko daugelis Kongrese nori".

Ar nepasikartos Kinijos įvykiai

Kai korespondentė paklausė, ar tai nepanašu į Kinijos įvykius, kai tankai Vilniaus centre važinėja, sen. Mitchell atsakė, kad tai ne tas pats, nes ten buvo šaudomi tūkstančiai, o Lietuvoje neįvyko kraujo praliejimo. Bet ką Gorbačiovas padarė dabar Lietuvoje, yra jo didelė klaida. Amerikiečiai neremia šiame reikale savo prezidento. Išvados galinčios būti labai nepalankios Sovietų ekonomijai, kuri ir taip esanti labai blogoje padėtyje. Tačiau jo įspūdis esąs iš pasikalbėjimų Maskvoje ne tik su vyriausybės atstovais, bet ir su lietuviais, kad gal bus surasta išeitis. Kitą dieną Kremlius į tai reagavo, pasakydamas, kad tai esąs ne Amerikos, bet Sovietų Sąjungos vidaus reikalas.

NBC televizijoje kalbėjo Senato mažumos vadas Bob Dole, kuris yra šiuo metu Izraelyje. Jis pasakė, kad jis ir Kongresas ne visada sutinka su dabartinės administracijos politika. Ką Kongresas nutars Lietuvos klausimu, bus greit žinoma visiems, nes jame daug palankumo Lietuvai.

Gorbačiovo bendradarbis

ABC televizijos David Brinkley programoje sekmadienį buvo vėl plačiai diskusijų metu pasisakyta Lietuvos reikalu. Buvo padaryta išvada, jog JAV prestižas pasaulyje yra pavojuje. Dabartinė administracija žaidžia su Amerikos nuo seno pasisakomais laisvės, tautų nepriklausomybės ir žmogaus teisių principais, norėdama padėti tik Gorbačiovui. Kitos valstybės nebetiki jos sakomais pareiškimais, nes tai tik žodžiai . Ypač stipriai pasisakė kolumnistas George Will, kad Bushas yra Gorbačiovo kolaboracionistas. Bushas panašiai laikosi Maskvos atveju, kaip jis laikėsi ir su Kinija, kai ten Beijingo Tianenmen aikštėje žuvo tūkstančiai studentų. Amerika turėtų pripažinti Lietuvą ir padėti jai ekonominei, siųsdama alyvą ir kitas būtinai reikalingas medžiagas.

Sugrįžo iš Maskvos

Washingtonas. Balandžio 14. (AP) — Šiandien Senato daugumos vadas ir ta delegacija, sudaryta iš senatorių demokratų, kurie lankėsi Sovietų Sąjungoje ir Maskvoje kalbėjosi su prez. M. Gorbačiovu, apkaltino Sovietų Sąjungą grasinimu nutraukti pagrindinių žaliavų tiekimą Lietuvai. Jie sako, kad tai yra bauginimas ir prievarta. „Bauginant sulaikyti pagrindinių žaliavų iš kitų respublikų teikimą Lietuvai, yra aiškus Sovietų Sąjungos gąsdinimas ir prievarta Lietuvos žmonėms", sako sen. G. Mitchell. Jis ir kiti šeši senatoriai demokratai grįžo šiandien iš Maskvos, kur jie susitiko bei kalbėjosi ir su kitais Sovietų vyriausybės asmenimis.

LIETUVOJE

— **Išeivijos lietuviams** šeštadienį šventų Velykų sveikinimus atsiuntė Lietuvos Respublikos prezidentas Vytautas Landsbergis, linkėdamas būti sveikiems ir laimingiems.

— **Japonijos** vyriausybės pareigūnai yra susirūpinę Lietuvos situacija ir jų Prekybos ir komercijos ministeris sako, kad tai gali paliesti jų prekybinius ryšius su Sovietais.

— **Popiežius Jonas Paulius II** Velykų rytą iš Vatikano rūmų balkono milžiniškai miniai Šv. Petro aikštėje pareiškė, kad jis džiaugiasi Rytų Europs kraštų grįžimu į laisvą tautų šeimą, bet tardamas žodį pasauliui, popiežius pasakė, kad Lietuva išgyvena sunkią valandą, kovodama už savo laisvę ir prašė visus melstis už Lietuvą.

— **Washingtono** televizijoje buvo rodomos ištraukos iš įvykių Velykų dieną Lietuvoje. Vilniaus katedroje buvo galima matyti Vytautą Landsbergį su žmona pamaldų metu, o Kauno katedroje kardinolą Vincentą Sladkevičių laikantį šv. Mišias.

— **Chicagoje** septintasis, antrasis ir penktasis televizijos kanalai pateikė ištraukas iš Gimimo Švč. Mergelės Marijos bažnyčios Velykų dienos pamaldų ir žmonių pasisakymus Lietuvos šių dienų klausimais. Puikus ir tikslus klebono J. Kuzinsko pareiškimas.

— **Lietuvoje**, kaip praneša Sąjūdžio informacijos žinios, pirmieji užsieniečiai, priėmę Lietuvos pilietybę, yra JAV piliečiai Rita Dapkutė ir Aidas Palubinskas.

— **Moldavijos** deputatas Vasilijus Mestase, duodamas interview „Deutsche Welle" korespondentui, pasakė, jog Maskva jau privalo įsisąmoninti, kad šiuo metu Sovietų Sąjungoje nebe 15, o 14 respublikų.

Popiežiaus laiškas Lietuvos episkopatui

Vatikanas. Balandžio 14 d. — Šventasis Tėvas Velykų proga pasiuntė laišką kardinolui V. Sladkevčiui ir visam Lietuvos episkopatui. Jame popiežius rašo, kad didelio susirūpinimo ir vilties valandą jis yra labai arti Lietuvos Bažnyčios, kuri, šimtmečių eigoje išlaikiusi tvirtą tikėjimą, pasidarė religinių, moralinių ir kultūrinių vertybių saugotoja ir laiduotoja.

Jonas Paulius II taipgi pabrėžia, kad jis yra šių velykinių švenčių metu dar arčiau lietuvių tautos aspiracijų.

Tegul jus globoja Aušros Vartų Marija ir šventasis Kazimieras, baigia savo laišką Popiežius Jonas Paulius II.

Šeštadienį, balandžio mėn. 14 d. Šventasis Tėvas priėmė sovietų užsienio reikalų viceministrą Zagladiną.

Lietuva laikosi tvirtai

„Pravda" giria JAV prezidentą. Įspėja Vakarus nepadėti lietuviams. Pasikeičiama ambasadoriais.

Vilnius. Balandžio 15. (AP) — Kremliaus 48 valandų ultimatumas šiandien praėjo tyliai, kai Lietuvos vyriausybė ir Parlamentas šventė Velykų šventę. Iš Maskvos taip pat nebuvo pranešimo, kad jau įsakyta sustabdyti svarbiausiųjų medžiagų tiekimą Lietuvai.

Lietuvos Respublikos vicepremjeras Romualdas Ozolas kalbėjo Lietuvos televizijoje, kai pasibaigė ultimatumo laikas. Jis gyventojams pranešė, jog prezidentas ir premjerė rytoj svarstys Maskvos ultimatumo tekstą, o respublikos Parlamentas renkasi savo sesijai tik antradienį kaip ir buvo numatyta.

Ozolas taip pat pranešė tautai, kad Estijos respublika pirmadienį paskiria savo ambasadorių Lietuvai, o Lietuva paskirs savo ambasadorių Estijai. Užsienio žurnalistai mano, kad šis veiksmas suerzins Maskvą, kuri nori, kad lietuviai atsisakytų savo nepriklausomybės deklaracijos. Ozolas dar pasakė, kad Lietuvos fabrikai su turima medžiaga galės dar dirbti dvi savaites, jei Maskva įves ekonominę blokadą.

Sutartis su Lietuva

Reuterio korespondentas telefonu kalbėjosi su prez. Landsbergiu, kuris jam pareiškęs: „Mes nežinome kokios formos bus blokada įvesta, kada ir kaip, ar ji bus visuotinė ar tik dalinė, ar ji bus tuoj pat vykdoma ar tik palaipsniui". Bet nemanoma, kad ji būtų visuotinė, nes tokiu atveju, tai pakenktų ir pačiai Sovietų Sąjungai. Landsbergis sakė, jog Respublika yra užmezgusi ryšius tiesiog su kai kuriomis respublikomis, kad gautų reikalingos medžiagos. Estija ir Latvija dar praėjusią savaitę pasirašė ekonominės pagalbos sutartį su Lietuva, jei Lietuvai būtų tikras pavojus, aprūpinti reikalingiausiomis medžiagomis. Sovietų Komunistų partijos laikraštis „Pravda" įspėjo Vakarų valstybes nepadėti Lietuvos „nacionalistams". Baltieji rūmai taip pat neturį pasiduoti „dešiniųjų jėgoms", kuri nori išardyti Sovietų Sąjungą. „Pravda" pagyrė prezidentą Bušą už „tvirtą laikyseną".

Visoje Lietuvos respublikoje labai gausiai žmonės dalyvavo Velykų pamaldose. Vilniaus katedroje netilpo žmonės. Landsbergis buvo visur rodomas televizijos ekranuose ne tik Amerikoje, bet ir Europoje ir Anglijoje. Kardinolas Sladkevičius ragino tautą laikytis „šaltai, bet tvirtai savo pareikštame principe".

Sen. Robert Dole gi pasakė, kad galima svarstyti finansinės paramos suteikimą Lietuvai blokados atveju.

Lietuvos Respublikos prez. Vytautas Landsbergis šv. Mišių metu Vilniaus katedroje Velykų rytą.

Mirė kun. Tomas Žiūraitis

Washingtonas. — Iš sostinės pranešama, kad balandžio 15 d. mirė skaučių Seserijos dvasios vadas ir Pentagono kapelionas kun. Tomas Žiūraitis. Jis Washingtone taip pat ėjo ir lietuvių kapeliono pareigas. Laidojamas balandžio 18 d. domininkonų kapinėse Washingtone.

— **Maskva** įspėjo Washingtoną, kad dėl Lietuvos reikalų negrįžtų į šaltojo karo situaciją.

KALENDORIUS

Balandžio 17 d.: Anicetas, Robertas, Dravenis, Sigitas, Skaidra, Vizgirdas.

Balandžio 18 d.: Apolonijus, Eleuterijus, Eitvilas, Girmontė, Kaributas, Undinė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:09, leidžiasi 7:32. Temperatūra dieną 49 l., naktį 34 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

HIPERTENSIJĄ REGULIUOJĄ MAŽMOŽIAI

Lietuvi, įrodyk, kad yra ne viena priemonė sumažinti hipertensiją ir sulaikyti kišenės tuštėjimą, tos mirtinos ligos išlaidas padengiant.

Nurodymas į išmintingą elgesį

Jei turi pakeltą kraujospūdį, skaitykis su kiekviena smulkmena gyvenime. Mediciniški tyrimai susekė, kad kiekvienas kraujospūdžio kilstelėjimas didina širdies atakos ir paralyžiaus pavojų tokiam ligoniui. Todėl kiekvienas mažmožis, pakeltą kraujospūdį nors keliais milimetrais mažinąs, dėtinas užantin. Užtai mums būtina keisti savo nesveiką gyvenimo liniją sveikesne. Tai žmogaus gyvenimo strategija, pakeista geron linkmėn. Ji padėjo kitiems, padės ir mums sumažinti prieš hipertensiją vartojamų vaistų kiekį ir tą ligą atves prie saugios ribos.

Kas vienam padeda, kitam neina į naudą

Aišku, nė viena čia patiekiama priemonė neužtikrina kiekvienam reikšmingą hipertensijos sumažėjimą. Kiekvienas mūsų esame savitas: kas vienam gerai veikia, kitam gali nepadėti. Tyrinėtojai susekė, kad vienos čia minimos priemonės labai padeda hipertensiją reguliuoti, o kitos nėra taip gerai vertinamos. Yra ir tokių, kurios tik laikinai numuša pakeltą kraujospūdį. Yra ir tokių — dar neištirtų bet saugių priemonių, kurios irgi vertos išbandyti tiems, kurie turi pakeltą kraujospūdį.

Šuo yra pakastas štai kur: jei žmogus rimtai nusiteikia sunormuoti pakeltą kraujospūdį, jis mielai naudosis visomis čia pateiktomis priemonėmis, nes jos bus jam naudingos, nors ir tik šiek tiek sumažins hipertensiją.

Naminės priemonės kraujospūdžiui mažinti

Gydytojo žinioje būdami, jo patarimus pildydami, naudokime kiek galima daugiau paprastų priemonių kraujospūdžiui sunormuoti. Tų priemonių veikimas susisumuos. Jos bus veiksmingesnės tiems, kurie turi tik lengvą hipertensiją: pirmą matavimą 140-159, antrą 90-104 mm Hg. Bet ir aukštesnis kraujospūdis gali mažėti, naudojant kai kurias neįprastas priemones. Tie, kurie turime sunkią hipertensiją (pirmą — 160 ar didesnį, antrą 115 ar aukštesnį), visų pirma mėginkime ją tvarkyti vaistais ir jau žinomomis priemonėmis, kaip bedruskiu valgiu, svorio sunormavimu, nesijaudinimu ir judėjimu — greitu pavaikščiojimu.

Pirma — ištirpink turimus lašinius

Pirma priemonė, padedanti sukontroliuoti hipertensiją, yra svorio sunormavimas. Tiems, kurie per daug sveria, jo sunormavimas yra stipriausia „vaistažolė" prieš pakeltą kraujospūdį. Toks jis reikalauja tiesinti kreivą gyvenimo liniją, o tai atlikti gali tik vienas vienintelis pasaulyje žmogus — pats nutukėlis. Bet jis tai galės atlikti tik su viena sąlyga: kai jo intelektas eis ranka rankon su jo nusiteikimais — emocijomis. Kitaip sakant, kai protas eina kartu su etika — kai žmogus pasipuošia išmintingumu, jam tokiam net ir sunkiausi darbai lengviau sekasi.

Tokios sąlygos neišpildžius, nutukėlio lašiniai netirpsta, nors tu jam ir kažin ką darytum, nors ir Jono Auksaburnio gražbylyste į jį kreiptumeis, nors jį ankstyva karsto lenta gąsdintum — jis liks kurčias tol, kol minėtu išmintingumu nepasipuoš.

Pašalinimas taukų ir lašinių perviršiaus iš savo kūno ne tik normuoja pakeltą kraujospūdį, bet ir saugo sąnarius nuo perանsktyvo susidėvėjimo. Tai ypač svarbu klubų sąnariams.

Todėl hipertensiją tvarkant, visų mūsų svarbiausias rūpestis turėtų būti dvejopas: išmintingesniais tapti ir daugiau apsišviesti. Be tų dviejų gerų darbų — nė iš vietos nepajudės žmogaus hipertensijos tvarkymas. O nesukontroliuotas kraujospūdis nejuntamai artina ankstyvą mirtį. Gi, kai nutukėlis sutirpdo du svarus savo taukų, jo kraujospūdžio abi skaitlinės sumąžta vienu skaitmeniu. Aišku, verta lašinius tirpdyti ir tuomi pakeltą kraujospūdį kontroliuoti. Toks elgesys suteiks mums sveikesnį, laimingesnį ir ilgesnį likusį mums gyvenimą. Todėl bėkime šiai blogybei už akių: jei nepersivalgysime, nenutuksime — tada nereikės liesėti.

Todėl stenkimės veiksmingai veikti: nusiteikti ir dirbti pagal atgautą norą gausėti išmintingumu ir dabintis apšvieta. Pats laikas dabar liautis senoviškai save teršti: niekinti savus geradarius ir tvirtinti, kad vanduo tave tukina, kad, girdi, mano tėvai buvo nutukę — jau toks mano paveldėjimas.

Jei tapai norinčiu šviestis, tai žinok, kad paveldėjimas į nutukimą, t.y. į liaukų sutrikimą yra labai reta negerovė, o nutukėlių yra nesuskaitoma gausybė. Todėl užmiršk apie tokį paveldėjimą; suprask, kad nutukę tėvai nuo mažens vaikus tukina ir taip atsiranda ištisos šeimos nutukėlių.

Aišku, kad didelę pagalbą sukontroliuojant kraujospūdį visiems nutukėliams gali suteikti visi išmintingieji, besirandantys atsakingose vietose, ir žinomi šviesuoliai, kai jie ne vien žodžiais, bet ir savais darbais skelbs krikščioniškas, lietuviškas, mediciniškas ir visuomeniškas tiesas.

Atsimintina tiesa, kad nutukėlis iš dalies prilygsta visiems kitiems kitokiems iškrypėliams, kaip rūkoriams, ištvirkėliams, narkomanams, tinginiams, tėvynės niekintojams, girtuokliams ir neuskaitomai gausai kitokių nedakepėlių. Mums su tokiais nepakeliui, todėl ryžkimės pradėti gyventi kaip žmogui privalu.

Ypač šiose Prisikėlimo šventėse nutarkime keltis iš persivalgymo tais „lietuviškais" gardumynais, kuriais lūžta mūsų rengiami Velykų stalai. Kai mes be jų apsieisime, tik tada mūsų krautuvėse galėsime įsigyti vaisių ir daržovių skaniausius, sveikiausius valgius ir tik jais imsime puošti savo Velykų stalus.

Šeimininkės, krautuvių savininkai, nusiteikite pradėti sveikai maitinti lietuvius, nes ir Tamstoms yra svarbi kiekvieno lietuvio sveikata. Tas pats atliktina ir su girtuvėlėm: tik tada jos pavirs į vaisių bei daržovių buveines, kai lietuvis užželdins takus, takelius į kiekvieną jų. Kuo greičiau taip padarysime, tuo stipriau save ir kenčiančius tėvynainius paremsime.

O čia žodis šiaudiniams patrijotams: organizacija skaitanti tūkstančiais narius, buveines puošianti lietuviškais simboliais, nesusigaudo gyvenimo svarbiausiuose reikaluose: neapsieina be girtavimo, be persivalgymo, bet apsieina be kitam gero darymo. Ne tūkstančiai, bet tik dešimtys tokių išsirengė mūsų studentams talkinti, Chicagos miesto centre perduodant merdinčios tėvynės aimanas. Nenuteikti mūsų naudai amerikiečiai dabar pareiškė mums priešiškas nuotaikas.

Kaip išmintinga solistė laiku nužengia nuo scenos, taip ir politikui prisiartina laikas taip pasielgti. Užleiskite vietas ir talkinkite išmintingiem jaunuoliam tęsti mūsų kovą už pavergtos tėvynės išlaisvinimą. Taip elgiantis daugeliui mūsiškių susinormuos kraujospūdis, kuris dabar laikosi besijaudinant dėl tūlų atsakingose vietose esančių lietuvių ir nelietuvių neveiklos.

Išvada. Dėkime visas pastangas pilnesnės sveikatos įsigijimui dabar, o ne kada nors kitą kartą. Taip elgdamiesi, sveikesni sulauksime savo gyvenimo saulėlydžio. Tada būsime ir sau ir kitam naudingesni. To visi trokštame, todėl švieskimės ir gausėkime išmintingumu, visas priemones naudodami pakelto kraujospūdžio sunormavimui, imtinai ir sulėsėjimą iki normos. Apie kitas tam reikalui priemonės — kitą kartą.

Pasiskaityti. *Postgraduate Medicine.* February 15, 1990.

SUSIDĖVĖJĘS SĄNARYS — OSTEOARTRITAS

Klausimas. Esu senyva ir sustingusiais pirštų sąnariais keliuosi rytą, o tik vėliau juos išmiklinu. Pirštų sąnariai sustorėję ir skausmingi. Daktaras sako, tai senatviški sąnariai — osteoartritas. Kaip su juo tvarkytis prašau plačiau paaiškinti. Už tai būsiu dėkinga.

Atsakymas. Ilgas gyvenimas ir gyvenant uliavojimas, nesitvarkymas maistu ir kitoks kūno alinimas senatvėje atsiliepia įvairiais pavidalais. Vienas jų yra osteoartritas. Tai sąnario susidėvėjimas. Senatviškas sąnarys yra tas osteoartritas.

Tai tokia artrito forma, kai sąnarinės kremzlės apnyksta ir prie jų esą kaulai menksta. Tai sukelia visų sąnarių uždegimą, skausmą ir patinimą, bet daugiausia rankų-kojų pirštuose, klubuose, keliuose ir stuburo kauluose. Sąnarių judinimas esti skausmingas, o naktį juos skauda dėl sąnario sutinimo ir jo aplinkos. Trumpas sąnario sustingimas laikant jį ramiai (per naktį) yra būdinga tokiam artritui. Toli pažengusi tokia liga verčia sąnarį padidėti, iškrypti ir jo kaulus sustorėti.

Kaip palengvinti tokį artritą

Štai tuzinas atliktinų darbų tiems, kurie negaluoja tokiu artritu. 1. Skaudantį sąnarį laikyk ramiai. 2. Šalti kompresai mažina staiga atsiradusius stiprius skausmus. Šilima, šiltas vanduo gali palengvinti mažesnius skausmus, kai sąnarys laikomas ramiai. Šilima sumažina sąnaryje susirinkusį skystį. Sutinusius ir skausmingus pirštų sąnarius kaitink kuo ilgiausiai, kaip gali pakęsti šilčiausiame vandenyje. Naktį juos užklok, o dieną laikyk šiltai, ypač šaltomis dienomis. Pirštines dėvėk net vasaros metu. Taip ir nė per plauką kitaip! 3. Skausmo ir uždegimo sumažinimui gydytojas gali patarti imti vaistus. Juos ir be recepto gali gauti. Jei esi turėjęs žaizdas viduriuose, nenaudok nei aspirino nei ibuprofeno. Atsimink, kad vaistai niekada neatstos čia paduoto antro patarimo. 4. Jei stipriai negaluoji, tarkis su gydytoju. 5. Išmok tinkamai sėdėti, kelti ir nešti daiktus. Klausyk gydytojo patarimo. 6. Nepervark dirbdamas: niekada nesakyk, kad aš tą darbą baigsiu, nors jis ir žudo mane. 7. Kur galima naudokis keltuvu ar eskalatorium, o nelipk laiptais. 8. Venk stipraus rankos pirštų sugniaužimo: vairuojant, telefonu naudojantis, golfą žaidžiant ar įrankius naudojant. 9. Naudok priemones sumažinti sąnario pertempimą, kaip puodą su dviem asom, pieštuką su laikytuvu. 10. Sunormuok per didelį svorį. 11. Jei gydytojas pataria, dėvėk įtvarą ar gorsetą. 12. Kai jis neužsidegęs mankštink sąnarį nuolat, ypač įmerkęs jį šiltame vandenyje. Truputį skaudantį švelniai judink ir spaudyk. Tai daugiausia padės.

Kokia tokio artrito išeitis?

Pildydamas gydytojo nurodymus, žmogus gali su tokiu artritu aktyviai gyventi mažiausiai negerumų turėdamas. Tik reikia pačiam ligoniui darbuotis: sąnarius šildyti ir mankštinti, gerai, sveikai misti, per didelį svorį mesti ir visokių nuodų vengti. O kai pasitaikys, kad sąnarys klube yra jau sunykęs — reikės jį dirbtiniu pakeisti.

Blogiausias dalykas su žmonėmis iki šiol yra tai, kad jie nesirūpina sveikata iš anksto, o tik, kai visai sąnariai sunyksta, gulasi ant operacijos stalo. Tamsta nebūk vienas iš tokių — tada galėsi džiaugtis gyvenimu

1. Osteoartritas yra tokia rūšis artrito, kai sumenksta sąnario kremzlės ir kaulai apie jas. 2. Jį turint reikia naujai išmokti sėdėti, daiktus kilnoti ir nešti. 3. Venk stipraus kumščių sugniaužimo. Sveika mityba nuo mažens, vengimas nuodų (svaigalų, kavos, rūkalų, pepsų) per visą gyvenimą ir nežalojimas sąnarių netinkamu darbu didžia dalimi saugo žmogų nuo tokio artrito. O klubų sąnarius nuo tokios ligos apsaugo sutirpinimas lašinių ir mažinimas perdidelių kumpių, kurie ypač moteris taip dažnai vargina ir joms greičiau tokį artritą prišaukia, taip, kad joms prisieina senatvėje įdėti dirbtinus klubų sąnarius. Visi lietuviai, ypač lietuvės, pradėkime nuo dabar gerinti savo elgesius ir šioje srityje.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Phoenix, AZ

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS REIKALAI

Balandžio 1 dieną L.B. Arizonos apylinkė turėjo metinį narių susirinkimą Narkų namuose. Ta proga naujais nariais buvo papildytas valdybos sąrašas. Dabartinę valdybą sudaro: Antonija Petrulienė — pirmininkė, prof. Paulius Žygas — vicepirmininkas, Viktorija Zakarienė — sekretorė, Aldona Vaitkienė — iždininkė, Stasys Narkus — renginių komiteto vadovas, Juozas Žadavičius ir Sofija Narkienė, — renginių komiteto nariai, Margarita Blozevičienė — valdybos narė. Susirinkimas pasidžiaugė, kad vis daugiau jaunų ir energingų žmonių įsijungia į bendruomenės veiklą.

Pirmininkei pasiūlius, susirinkimas paskyrė 800 dolerių lietuviškai spaudai ir kitiems lietuvybės vienetams, įskaitant ir Lietuvos pasiuntinybę Washingtone, kuriai finansinė parama yra ypatingai reikalinga, atsiradus vis daugiau išlaidų. Prof. Žygas net atnešė į susirinkimą pluoštą užadresuotų vokų, kad jais pasinaudotų žmonės siųsdami pasiuntinybei savo asmeniškas aukas. Buvo pasidžiaugta, kad Arizonos lietuviai labai vieningai ir jautriai atsiliepia į Lietuvos nepriklausomybės reikalus. Pasiųsta daugybė telegramų prezidentui Bushui ir beveik visi po kelis kartus skambino Washingtonui bei savo valstijos senatoriams, keldami Lietuvai daroma skriaudą ir prašydami užtarimo.

Bendruomenės organizuojama margučių paroda įvyko savaitė prieš Velykas Valley National banko patalpose. Kaip ir anksčiau ją meniškai paruošė Dorsey Petrulis. Tautybių parodoj (Heritage fair), kuri įvyks balandžio 28 ir 29 dienomis Phoenixo miesto centro parke, Milda Kvedarienė šiemet vėl demonstruos lietuvišką audimą. Pavasario gegužinė įvyks balandžio 29 dieną North Mountain parke. Pradžia 1 val. p.p.

Vikt. Z.

RŪMAI UŽ 233 MIL. DOL.

Chicagos miesto centre numatoma išpirkti žemės plotą ir pastatyti rūmus Cook apskr. įstaigoms, tam skiriant 233 mil. dol.

MILIJONINĖ BIBLIOTEKA

Naujoji centrinė Chicagos biblioteka kainuos 144 mil. dol. Jos pastatymas skubinamas ir atidarymas numatomas 1991 m. rudenį.

IEŠKO TURINČIŲ ĮTAMPĄ

Northwestern universitetas ieško sveikų vyrų, turinčių daugiau kaip 50 m. amžiaus ir pergyvenančių įtampą. Norima ištirti tos įtampos įtaką į hormonų išsivystymą ir apskritai į sveikatą. Tyrimai bus daromi Northwestern ligoninėje.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjes.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (1-312) 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba **(1-312) 409-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1166;
Rezid. (708)385-4811

Dr. Tumosonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0346;
Rez. (1-312) 779-5833
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

Dr. Tumosonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 361-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm, antr., ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

*

Jauni mano, kad senieji yra kvaili, bet senieji žino, kad jaunieji yra dar paiki.

G. Chapman

Lenino era baigiasi

MIRŠTA KOMUNISTŲ DIEVAS

Visada gerai informuotas vokiečių politikos žurnalas „Der Spiegel" (Nr. 14) pirmajame viršelio puslapyje paskelbė įdomią nuotrauką — „pakartas Leninas". Rumunijos sostinės Bukarešto statybos darbininkai su virvėmis ir kranais verčia pokario metais miesto aikštėje pastatytą milžinišką bronzinį Lenino paminklą. Tuo metu žmonių minios džiūgavo, skambėjo visų bažnyčių varpai.

„Ne nuo Stalino, bet nuo pačių 1917 metų, Lenino eros pradžios, Sovietų Sąjunga ėjo neteisingais keliais" — „Der Spiegel" reporteriui savo ilgame pasikalbėjime pareiškė žinomas oficialus Sovietų istorikas Jurijus Afanasjevas. Kaip žinia, ligi šiol perestroikos poveikyje M. Gorbačiovas ir jo bendradarbiai visas kaltes dėl komunizmo nesėkmės suversdavo Stalinui, bet dabar atėjo eilė pažvelgti toliau ir giliau. Visiems jau aišku, kad komunizmas skyla, griūna: pasakomas tiesos žodis ir apie šios sistemos kūrėją.

Bet vis dėlto Leninas buvo neeilinė asmenybė: mąstytojas, filosofas, išlavinto proto, tvirtos valios žmogus. Jo teorijos ir praktikos pagrinde buvo marksizmas, prie kurio Leninas pridėjo nemaža savo asmeniškų ir rusiškų bruožų, žymiai nutoldamas nuo socialdemokratijos. Žmones, net savo partijos narius, jis vertino ir naudojo kaip statybinę medžiagą ar darbo įrankius. Kas netikdavo — išmesdavo, sunaikindavo. Buvo ateistas, religiją ir Dievybę laikė „opiumu liaudžiai". Pagal tėvų ir protėvių kilmę, turėjo rusiško, vokiško, totoriško kraujo, mokėjo keletą kalbų, gerai kalbėjo ir rašė vokiškai.

*

J. Afanasjevas ir kiti Rytų ir Vakarų istorikai dabar jau viešai Sovietuose ima atskleisti mums, bet ne Sovietų gyventojams, gerai žinomą tiesą apie Leniną. Jis jau vadinamas masinių žudynių pradininku. Jau 1918.VIII.9 pradėjo masinį terorą telegrama, įsakydamas įkurti maištaujantiems valstiečiams pirmąsias koncentracijos stovyklas. Rusiškai tada jos buvo pavadintos „Koncentraciony lager". Taigi ne vokiečiai ir net ne Hitleris yra jų pradininkas. Leninas yra ir kolchozų sumanytojas. Jau 1917 m. įsakė nepaklusnius valstiečius „vietoje sušaudyti", atimant jų žemes. Tada padaryta pradžia: nusavinta 50 milijonų hektarų žemės, konfiskuota 5000 dvarų, įsteigta 6000 kolchozų. Lenino įsakų poveikyje visoje Rusijoje, Ukrainoje ir kitur kilo badas, nuo kurio mirė daugybė milijonų žmonių.

Vienas ištikimiausių jo padėjėjų F. Dzeržinskis, lenkiškos kilmės bajorėlis (1877-1926), suorganizavo politinę policiją, „Čeka" vadinamą, kurios aukomis buvo taip pat milijonai nekaltų valstiečių, miestiečių, valdininkų, intelektualų. Šį naikinimą vėliau tęsė Stalinas, jį išplėsdamas ir „pagerindamas". Leninas įkūrė totalitarinę valstybę, baisią diktatūrą, padėjo pagrindus blogai ir pragaištingai ūkinei sistemai. Politinėje srityje panaikino bet kokią demokratiją, o ir pats atėjo į valdžią ne demokratiniu būdu (rinkimų metu jo šalininkai tegavo 23.9% balsų), o perversmo, teroro keliu. Kai jam kas atsargiai užsimindavo, ar ne per didelės aukos, žudymai, jis atsakydavo: „Ar iš viso galima revoliucija be žudynių?" Jis išgalvojo „liaudies priešų" terminą, sakydamas, kad juos „reikia pastatyti prie sienos, žudyti, kaip blakes, blusas, utėles, nes tai yra parazitai". Šiuos Lenino „priesakus" dar uoliau vykdė Stalinas.

*

Jis atėjo į valdžią suiminėdamas, kalindamas ir žudydamas savo konkurentus, suklastodamas ar iš dalies neskelbdamas Lenino testamento. Kai dėl to jam priekaištavo Lenino našlė Krupskaja, Stalinas jai atkirtęs: „Nutilk, aš surasiu kitą Krupskają...".

Bet Lenino nuodėmių — žiaurumų tiek daug, kad jiems išskaičiuoti reiktų daugybės storų knygų. Jas, tikėkime, parašys ir išleis patys rusai, kuriems prieinami ano meto archyviniai šaltiniai. Verčiau kiek sustokime prie Lenino kulto.

Paneigę Dievybę, bolševikai padarė Leniną dievu. Tai nebuvo labai sunku, nes rusai buvo pripratę prie carų ir pravoslavijos puoselėto, kai kur perdėto kulto. Leninas tačiau čia buvo labiau garbinamas kaip Kristus. Jis genialiausias išminčius, valstybininkas, visų mokslų autoritetas. Jo raštai buvo milžiniškais tiražais išleidžiami visomis sovietinių respublikų kalbomis.

Kaip sovietinės Rusijos valdovas, jis norėjo pirmoje veiklos fazėje prijungti prie jo valdomos valstybės visas carinės Rusijos valdytas žemes. Jis pasiuntė raudonosios armijos kariuomenę į Estiją, Latviją, Lietuvą, Lenkiją, Gudiją, Ukrainą, Gruziją, Armėniją, Azerbaidžianą, Kazachstaną, į Vidurinius ir Tolimuosius rytus. Prieš bolševizmą išsilaikė tik Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija — visi kiti kraštai buvo užimti. Jis sudarė sutartis su atsiskyrusiais kraštais (jų tarpe ir su Lietuva 1920.VII.12 Maskvoje) ne iš meilės ar rūpesčio jų atžvilgiu, bet kad Lenino karinės pajėgos buvo sumuštos ir negalėjo išsilaikyti. Tačiau Leninas neatsisakė nuo pasaulinės revoliucijos, pagal jo teoriją, užvaldyti visą Europą. Šią jo imperialistinę politiką tęsė Stalinas ir kiti įpėdiniai.

*

Ją tęsia ir dabartinis Sovietų Sąjungos valdovas M. Gorbačiovas, neseniai įgijęs tokias pačias teises, kaip savo laiku turėjo Rusijos carai, Stalinas. Tiesa, M. Gorbačiovas buvo priverstas atsisakyti toliau valdyti Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją, Rumuniją, Rytų Vokietiją, gal ir Bulgariją (jos nebuvo tiesioginiu būdu inkorporuotos į Sovietų sąjungą), bet vis dėlto jis ir toliau tęsia carų, Lenino, Stalino ir kitų įpėdinių vestą rusifikacijos politiką. Išsilaisvinančios tautos ir toliau persekiojamos, baudžiamos, spaudžiamos politiškai ir ekonomiškai. Bet nuo pasaulinės revoliucijos atsisakyta. Pranyko ir šūkis „Visų šalių proletarai, vienykitės!" Net rusų spaudoje pasigirsta balsų, kad reikia Lenino kūną išimti iš mauzoliejaus ir pagal jo anksčiau išreikštą valią palaidoti kapinėse, greta motinos.

Stalino ir Lenino kulto griovimas Gorbačiovui ypač naudingas tuo, kad jis visas per septynis dešimtmečius įvykdytus žiaurumus bei blogybes gali suversti savo pirmtakams. Tačiau Sovietų žmonės gerai žino, kad kalti ne vien komunistų vadai, bet pragaištinga komunizmo sistema. Jos niekas iš išorės negriauna ir nesiruošia griauti, bet ji griūna pati savaime, nes buvo ant nežmoniškų pagrindų pastatyta.

b. kv.

50 METŲ NUO ŠV. KAZIMIERO GIMNAZIJOS UŽDARYMO

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

Dienos bėga vis greičiau ir greičiau, o pamažu sugrįžta prisiminimai. Žmogus pradeda galvoti, kad tai, kuo esi, yra ne vien atsitiktinumas. Gyvenimas ugdė ir gąsdino, brandino ir vėl skandino abejonių liūne, — o visa tai, turbūt, turėjo suformuoti kažkada mus supusi gyvenimo aplinka, jaunystės idealai, mokslavietė.

Tokiu būdu štai sugrįžau į jaunas dienas ir tas vietas, kur pamažu budo sąmonė, tikėjimas ir maištavimas, kur susikristalizavo nuomonė ir asmenybė.

Toji vieta buvo Šv. Kazimiero seserų kongregacijos privatinė mergaičių gimnazija Kaune. Rankose laikau tos gimnazijos Lietuvoje išleistą puikų žurnalą ir jau kelintą kartą skaitydama negaliu padėti į šalį. Juk čia į mane žvelgia rimti seselių kazimieriečių veidai, atmintin sugrįžta jų vardai ir žodžiai. Štai seselė Innocenta, mano mylimiausia auklėtoja, kuriai, prie rusų uždarius gimnaziją ir vienuolyną, padėjau nusipirkti kasdieninius rūbus. Seselė Bernarda, direktorė, griežtoji seselė Bonaventūra, vokiečių kalbą mokiusi Alfreda ir visos kitos. Kur jos dabar, ar gyvos, ar išliko neištremtos? — nesibaigiančiai kyla klausimai, o atsakymo nebėra.

Parašysiu, sakau sau, apie savo gimnaziją į spaudą, kad pasiektų bendraklases, kad ir joms primintų mūsų bendras dienas. Kad papasakotų tiems, kurie ten nebuvo, apie tai, kaip jaunutėje Lietuvoje buvo auklėjamas žmogus, duodami dvasiniai ramsčiai ateičiai, stiprinama sąžinė ir plečiamas pasaulio vaizdas už jaukaus Kauno horizonto.

* * *

Šv. Kazimiero seserų kongregacijos mergaičių gimnazijos trumpai istorijai atpasakoti naudosiuosi jų leidiniu, išleistu 1938 metais, jų žodžiais tariant, sukaktuvine proga — 15 metų, kai gimnaziją pradėjo lankyti pirmas negausus moksleivių būrelis, 20-ties metų Nepriklausomos Lietuvos ir 550 metų, kai mūsų Tėvynę jau puošė gaivinantieji krikščionybės žiedai.

Betgi pirmiausia apie seseris kazimierietes, nes tai nuostabi tvirto pasiryžimo ir valios istorija. Jau pradėdama gimnaziją žinojau, kad mūsų seselių Tėviškieji Namai buvo Amerika, o Lietuvoje jos atsirado ne taip seniai. Tą kongregaciją pradėjo tik trys energingos lietuvaitės, padedamos kunigo dr. A. Staniukyno, kun. A. Kaupo ir kitų. Jau tada žinojau ir pradininkės seselės M. Kaupaitės pavardę, kaip pirmosios, kuri ėmėsi šio uždavinio. Vyskupų paragintos, seserys po kiek laiko persikėlė į Lietuvą, kur joms iš pradžių buvo leista dirbti Saulės rūmuose Žaliakalnyje, o kiek vėliau gavo savo žinion buv. Kamaldulių vienuolyną Pažaislyje.

Taigi dabar įterpsiu porą žodžių apie Pažaislį. Kaip didinga šventovė, jis iškyla atmintyje su baroko stiliaus bažnyčia ir vienuolyno rūmais. Tai vienas gražiausių meno paminklų Lietuvoje, nes tuo metu Vilniaus dar nebuvome atgavę. Pažaislio vienuolyno ir bažnyčios statyba pradėta 1667 metais. Ten darbavosi Italijos menininkai, skulptoriai, architektai. Teko pristatyti medžiagą iš Italijos, tad darbai baigti ir pašventinimas įvyko tik 1712 metais. Didingi iškilę bokštai, kupola ir bokšteliai žavi lankytoją pušynų fone. O viduje harmonija, rimtis ir grožis, freskos, vainikuotos kolonos, didžiausią įspūdį darydavo stebuklingosios Dievo Motinos paveikslas, toks ramus, harmoningas, apsuptas gėlių vainiku, sakoma, garsus ir savo stebuklais. Tai popiežiaus Aleksandro VII dovana Kristupui Zigmantui Pacui, Pažaislio vienuolyno steigėjui, Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos kancleriui. Sykį rusų pasisavintas ir išvežtas, vėliau 1928 metais grąžintas. Kur jis vėl yra dabar?

Ten seserys kazimierietės įsteigė noviciatą su 20 kandidačių. Pradžioje tebuvo pradžios mokyklėlė, vaikų darželis, o vėliau buvo pertvarkyti Saulės rūmai, įrengta jauki koplyčia, įsteigtas pensionatas. Gimnazija buvo atidaryta 1923 metais. Pilnas gimnazijos teises seserys gavo 1925 metais, o 1926 metais buvo suteiktos visos valstybinės teisės. Pradėta tik su pirmąja klase — 26 mokinės ir 4 seserys mokytojos, o 1934 m. jau buvo 508 mokinės ir 10 mokytojų. Pirmoji laida baigė gimnaziją 1929 metais su 18 abiturienčių pagal Švietimo ministerijos nustatytą programą. Kiekvieneriais metais buvo pridedama po vieną ar dvi klases, kai kurios paralelės.

Visuomenėje buvo greitai pastebėtas aukštas auklėjimo lygis, asmenybės ugdymas, ne vien reikalaujamų dalykų dėstymas. Pasikliauta popiežiaus Pijaus XI posakiu, kad auklėjimas yra ne vieno, bet būtinai visos visuomenės darbas. Žmogus juk priklauso trims bendruomenėms: šeimai, valstybei ir Bažnyčiai, suderintai veikiant savo srityse.

Mano asmeniška patirtis šioje gimnazijoje buvo ne tik labai maloni, bet ir vertinga visais atžvilgiais. Žmogui reikia protingos drausmės, bet prie šios išvados jis turi prieiti ir pats, o ne tik klausant įsakymų. Seserys kazimierietės nebuvo vienos drausmės sargyboje, gimnazijoje veikė Tėvų komitetas, joje dirbo visa grupė pasauliečių mokytojų. Kas iš mūsų gali nepriminti mok. Žoromskaitę-Malijonienę, Endziulaitytę-Maldeikienę, Steponaitytę-Marijošienę, Lapinskaitę, Laurinavičiūtę, Kaveckienę, Starkų. Arba kapelioną kun. Gudą, visad beskubantį koridoriais? Turėjom būrelius svetimoms kalboms, literatūrai, turėjom orkestrėlį ir organizacijas, kurioms galėjom priklausyti — ateitininkų, skautų, Marijos dukterų, — o kartais ir kelioms iš karto. Buvo daromos ekskursijos Nemunu, Nevėžiu, į medelių sodinimo šventę, į senus vienuolynus Tytuvėnuose, Šilutę, Raseinius, Zarasus. Savuose rūmuose šventėme Tautos šventes, religines dienas su pritaikytais vaidinimais ir programomis, dygo nauji talentai, išryškėdavo gabumai scenoje ir literatūroje, o taip pat ir sporte, kur buvo labai mėgiamas krepšinis, tinklinis, šokimas į aukštį ir į tolį. Parsiveždavome laimėjimus sporto šventėse. Turėjome chorą, eidavome į vaidinimus tiek savoje, tiek kitose gimnazijose, ypač Jėzuitų patalpose.

Kai dabar mintimis sugrįžtu į tas dienas, sunku net suprasti, kad nuo tos dienos, kai Savanorių prospektu Kaunan įriedėjo rusų tankai — mano gimnazijos baigimo dieną! — niekais paversdami mūsų nepriklausomybę, ateitį ir daugeliui plačiai atidarydami vartus į Sibirą, jau praėjo net 50 metų! O visgi ištvėrėme. Kai pereitą vasarą pirmą kartą vėl vaikščiojau Vilniaus gatvėmis, Kauno Laisvės Alėja ir praėjau pro Saulės rūmus, džiaugsmo ašaros ritosi skruostais žiūrint į tą puikų pastatą, kur praleista tiek jaunatviškų metų, kurie davė pradžią charakteriui ir išugdė ištvermę. Todėl šio jubiliejaus proga, paraginta draugių, nutariau šiais pergyvenimais su jumis pasidalinti. Likit pasveikintos, Seselės Kazimierietės, klasės draugės ir, jei gyvi, buvę mokytojai!

„MEILĖS ELIKSYRO" PREMJERAI ARTĖJANT

Jau nuo ankstyvo rudens pradėti Lietuvių Operos paruošiamieji darbai bei muzikinis pasirengimas šio sezono statomos Donizetti operos „Meilės Eliksyro" artėja prie galo. Tai nereiškia, kad jau baigiasi darbų gausa ir jau galima atsikvėpti. Anaiptol. Tai reiškia, kad laiko iki pirmo spektaklio — premjeros liko labai nedaug, o darbų našta bei intensyvus pasiruošimas didėja ir didės diena iš dienos.

Choro repeticijos, kurios nuo rudens buvo daromos vieną sykį savaitėje — penktadienio vakarais, dabar jau renkamasi Jaunimo centre ir sekmadienio vidudienį, o netrukus bus repetuojama ir kasdien su solistais.

Dauguma solistų gyvena Chicagoje arba jos apylinkėse, tai ir su repeticijomis sunkumų nebus. Šių solistų pavardės operos mylėtojams yra jau daugmaž pažįstamos iš ankstyvesnių pasirodymų, tai yra solistės Audronė Gaižiūnienė, Margarita Momkienė ir solistas Arnoldas Voketaitis. Poros pagrindinių solistų, dar laukiama atvykstant iš Lietuvos, tai yra Virgilijus Noreika ir Arvydas Markauskas. Turi atvykti taip pat ir keletas tenorų choro pastiprinimui. Jie taip pat yra profesionalai dainininkai.

Operos muzikiniam pastatymui šiais metais, kaip žinia, vadovauja ir operą diriguos lietuvių visuomenei jau iš anksčiau pažįstamas muz. Alvydas Vasaitis. Su juo glaudžiai bendradarbiauja chormeisteriai solistė Audronė Gaižiūnienė ir muz. Manigirdas Motekaitis. Pastatymo režisūra yra vėl patikėta Christian Smith iš New Yorko, kurio vaidybiniu paruošimu žiūrovai gėrėjosi tiek pereitų metų „Trubaduro" pastatymuose, tiek ir ankstyvesnėse operose, kaip „Faustas" ir „Don Carlo". Dekoracijos ir kostiumai, kaip ir ankstyvesnėse operose, bus Stivanello kompanijos iš New Yorko.

Lietuvių Operos valdyba deda visas pastangas, kad paruošiamieji darbai vyktų sklandžiai ir būtų pasiruošta be priekaišto. Šių metų Lietuvių Operos valdybą sudaro pirmininkas Raimundas Korzonas, pirm. pavaduotojas Leonas Bildušas, sekretorė Giedrė Končienė, iždininkas Albinas Smolinskas, vicepirmininkai Vytautas Aukštuolis, Vaclovas Momkus, Eglė Rukštelytė-Sundstrom ir Rudolfas Valdukaitis.

Jei lietuvių visuomenė niekad nenusivylė Lietuvių Operos pastatymais, tai todėl, kad jiems pasiruošiama rimtai ir rūpestingai. Grožėsimės ir šių metų pastatymais — girdėsime puikų chorą, išskirtinius solistus, o taip pat žavėsimės įspūdingomis dekoracijomis — puikiu „Meilės Eliksyro" pastatymu.

Bilietai jau yra gaunami Vaznelių prekyboje. Apsirūpinkime bilietais iš anksto — geresnis vietų pasirinkimas, o gauti pinigai padės operos valdybai padengti einamąsias sąskaitas.

J. Končius

MUZIKOS FESTIVALIS

Chicagoje balandžio 21 d. prasidėjęs muzikos festivalis tęsis 9 dienas. Dalyvaus arti 400 vietinių ir svečių muzikų, atliks daugiau kaip 70 naujų kūrinių, garsių ir naujų kompozitorių. Renginiai bus įvairiose vietose: Meno klube, Northwestern universitete, Hoffman galerijoje, Kultūros centre.

MILIJONAI PARKAMS

Illinois konservacijos departamentas patvirtino nuosprendį skirti arti 10.4 milijonų dolerių įsteigimui 71 parko ir žaidimų aikščių, jų tarpe 38 Chicagoje ir priemiesčių miškeliuose. Norima pagerinti rekreacijų vietas.

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

74

— Vaciau — prisunk mums uzbonėlį. Sėsk, čia pat, va ant gonkų — sriubtelsim. Jaunas dar, žinai, bet vis miežio kvapas... Tai kaip pats laikaisi? Seniai bematytas. Sakau, gal jau valsčiuje esi įsitaisęs? A?!

— Tai dar ne. Dar vis nuo savo trobos atitrūkti negaliu. Žinai kieme daug darbo. Miškas...

— Banditai ir visa kita velniava... Matai ka jis pro Lėliūnus prašuoliavę ištaisė?

— Kas?

— Banditai?

— Eik jau...

— Tarulio visas trobas sudegino, visus nušautus štabo ponus suvertę į griovį vėjais paleido. Negirdėjai?

— Ne! — net nemirktelėjęs atsakė Alksninis.

— Na ir užsikasęs tu ten miške. Brolyti, liepsnos stulpais kilo. O smarvė, o kad ją kur galas! Nosies iš namų negalėjai iškišti. Siunčiau Vacių į miestelį pagalbos...

— Aaa...

— Matytum kiek čia ponų prigužėjo...

— Ponų?

— Nu jau nebe ponų, bet tų, kaip žinai... nebežinau nei kaip pavadinti. Taigi jų.

— Ir ką?

— Nu nieko. Prigužėjo, pavaikštinėjo ir vėl išdūmė...

— Sakai?

— Taigi...

— Aaa...

— Klausyk, Alksnini, tu žmogus geras ir teisingas. Pasakyk man ar teisybė, kad tiems banditams Antanas Tarulis vadovauja?

— Tarulis?

— Iš kur tu tai ištraukei?

— Kalba...

— Sakei, kad Tarulio trobos padegtos?

— Sudegė!

— Tarulis sudegino?

— Aš nežinau, bet taip kalba.

— Valančiūnai! Tu gi ne šiandien gimęs. Pasakyk man ar gi pats padegtum savo gūžtą? Juokinga? Tokiam darbui žvėries, o ne žmogaus reikia... Aš nesuprantu, kaip tokias kalbas ir vertinti.

— Ir man taip atrodo. Mokytas žmogus nesidės su banditais.

— Tai va. A, Valančiūnai, ko žmonės dabar neprikalba.

— Taigi. Ir aš sakau.

Su alaus uzbonėliu atėjo Vacius. Gurkšnis po gurkšnio ir vėl kalbėjo:

— Dėde, ar esi sutikęs banditą?

— Ne.

— Sako, kad iš mūsų kaimo ne vienas jų eilėse?

— Kas sako?

— Taip kalba.

— Matai. Kalba. Tačiau nežino ką kalba. Pats žinai, kad vyrus darbams išsivežė. Ir pats gi tik per plauką namie likai... Tai kas čia iš mūsų banditai? Aš — tu — tavo tėvas?

— Eee... — kalba... — tegul kalba, šėtonas su jais — užbaigė senis Valančiūnas.

Alksninis pakilo eiti, bet pamatęs, kad ateina Ambrožų ūkio valdytojas, vėl prisėdo.

— To žmogelio tai nesuprantu.

— Kodėl?

— Biedniokas, ūkį gavo, o vis murma...

— Prieš ką?

— Sužiūrėsi jo. Viskas jam negerai.

— Gurkšnojat! — jau iš tolo šūktelėjo žmogelis.

— Sėsk ir tu stiklinę gausi. Tai kur dabar su botagu rankoje klibinėji?

— Miestelin vėl šaukia. Reikia vėl pasirašyti.

— Ir vėl?

— Tu žiūrėk, nepasirašyk, kad dūšią velniui parduodi...

— Tai kas man iš jos jei ir taip jau viskas...

— Kas?

— Eee... nei aš noriu nei aš ką išmanau, o žinau, kad dabar lieps pasirašyti, kad savanoriškai atiduodu gautą žemę kolchozui.

— Kolchozui?

— Kas tai? — nustebęs šūktelėjo Valančiūnas.

— Pamatysi...

— Valstybiniam ūkiui — atsakiau.

— Aaa... reiškia kai nėra gaspadoriaus tai valstybė pasiima...

— Taip ir kitaip — įterpiau — greit prašys visų pasirašyti... Visa Lėliūnų žemė bus mano, tavo ir visų...

— Atims?

— Pats atiduosi — pridėjo žmogelis.

— Tai dabar tau, kas čia per cūdai?

— Taip bus. Socialistinėje santvarkoje visi būsim lygūs. Man kas... vis tiek ne mano, kaip jie nori tegul taip daro. Aš su viskuo sutinku. Nieko neturėjau ir dabar nieko neturiu. Vaikus, bobą, — tai visas mano turtas. Svarbu, kad tik pastogę turėčiau ir dar jėgų duoną šeimynai pelnyti... Taigi miestelin važiuoju — jau beveik eidamas kalbėjo žmogelis — sakau, gal druskos pritrūkote — parvežčiau...

(Bus daugiau)

NEŽINOMAS VYTAUTAS PIKTURNA

Ne vienas skaitytojas gali su ta antrašte nesutikti ir priekaištauti: „Kaip tai? Nežinomas? Kun. Vytautas Pikturna yra labai gerai žinomas". Taip. Sutikau: kun. V. Pikturna daugumai yra gerai žinomas, bet... jo nepaprastai sunkus gyvenimo kelias iki kunigystės, o kai kas ir vėliau yra tik vienam antram žinoma.

Vytautas gimė Kelmėje 1915 m., rodos, neturtingų tėvų šeimoje, kai jo tėvas jau buvo vokiečių nelaisvėje. Jon jis pateko, kai vokiečių aštuntosios armijos štabo viršininkas generolas Erich Ludendorff sumaniai įviliojo rusų kariuomenę į baisiąsias klampynes prie Mozūrų ežerų ir ją žiauriai sumušė, lyg atsikeršydamas lietuviams ir lenkams už pralaimėtas kautynes 1410 m., — jis šias kautynes pavadino Tannenbergo kautynėmis. Vytauto tėvas buvo pasiųstas į Sileziją ir išbuvo nelaisvėje iki karo pabaigos. Gimęs Vytautas buvo labai silpnas kūdikis. Močiutė, bijodama, kad jis nemirtų be krikšto, — tą pačią dieną nunešė jį krikštyti. Vokiečiams pradėjus veržtis gilyn į Lietuvą, — mama įvyniojo Vytautėlį į pagalvę ir iškeliavo neaiškion kelionėn, Kelmėje palikusi visą savo turtą. Stebėtina, kad motina ir jos sesuo, nešdamos kūdikį ir kitus ryšulius,pėsčios nukeliavo, net iki... Šiaulių! Šių dienų motinos vargiai galėtų atlikti tokią kelionę. Pėsčios atliko virš 50 kilometrų kelionę! Šiauliuose kiti pabėgėliai priėmė jas į vežimą ir visi nuvažiavo iki Petrapilio, kuriame pergyveno rusų revoliuciją. Buvo labai sunkios tos dienos. 4 m. amž. Vytukas su mama ir teta grįžo į Kelmę 1919 rudenį. 1930 m. baigęs Kelmės progimnaziją Vytautas įstojo į Šiaulių berniukų gimnaziją, kurią sėkmingai baigė 1934 m. 1932 m. mirė mama, būdama tik 36 metų! Paliko penkis vaikus! Sunkios buvo našlaičių dienos be mamos. Bet Vytautas, pasitikėdamas savimi — ryžosi nugalėti visas kliūtis. Vargo, skurdo, nes nebuvo lėšų mokslui eiti. Truputį padėjo draugo tėvai. Vienas mokytojas rekomendavo jį turtingiems žydams. Vytautas padėdavo jų vaikams paruošti pamokas, paruošdavo juos egzaminams ir t.t. Tie gauti litai buvo jam labai naudingi. Laikydamasis kraštutinio taupumo jis yrėsi pirmyn, mėgindamas padėti ir kitiems našlaičiams — broliukams ir sesutėms. Štai sąlygos, kuriose jam teko mokytis: penki mokiniai dviejuose mažyčiuose, jų nuomojamuose kambariukuose. Tie du kambariukai visiems penkiems turėjo atstoti salioną, valgomą, miegamąjį bei svečių kambarį. Visai mažai kūrenami arba visai nekūrenami. Tik apsiaustu ar kailinukais vilkint buvo galima juose mokytis. Galvon ateina keista mintis — didelė priešingybė: šiuose kraštuose ir ištaigingose sąlygose gyvendami vaikai „nepajėgia" mokytis, lieka antrus metus toje pačioje klasėje arba... visai meta mokslą. Tuo tarpu Vytautas nė vienoje klasėje neliko antrus metus ir sėkmingai baigė gimnaziją, nors ne tik pats turėjo mokytis, bet ir kitus turėjo mokyti. Ką reiškia žmogaus geri norai ir ryžtingas užsispyrimas pasiekti užsibrėžtą tikslą! Baigęs gimnaziją Vytautas įstojo į kunigų seminariją Kaune. Tuo jis nustebino ne tik draugus, bet ir mokytojus, nes retkarčiais mėgdavo paišdykauti, pajuokauti ir t.t.

Seminariją ir teologijos bei filosofijos fakultetą Vytauto Didžiojo universitete Kaune baigė 1939 m. Kunigu arkivyskupo J. Skvirecko įšventintas 1939 m. birželio 3 d. Kauno arkikatedroje. Po šventimų jis gavo stipendiją vykti Romon daktarato laipsniui gauti, bet prasidėjęs karas viską sutrukdė.

Kun. V. Pikturnos vargai dar nepasibaigė

Kun. V. Pikturna jau žinomas žmogus, bet vargai ir pavojai nesiliovė jį lydėję. Arkivysk. J. Skvireckas paskyrė jį Kauno ketvirtosios gimnazijos kapelionu. Jis nepadėjo mokslo į šalį, bet mokėsi ir toliau. Studijas tęsė pas prof. Pr. Kuraitį ir prof. B.Čėsnį. Jautėsi laimingas, bet... neilgai. Sovietams okupavus Lietuvą 1940 m., jis buvo pašalintas iš kapeliono pareigų, o už tai, kad mėgino palaikyti ryšį su savo buvusiais mokiniais — buvo perspėtas, kad jei ir toliau taip elgsis — bus areštuotas. Išvyko Vokietijon. Ten jis laikė pamaldas lietuviškai repatrijantams iš Lietuvos, ruošė jų vaikus pirmajai šv. Komunijai. Jaunus vyrus įtikinėjo, kad stengtųsi išvengti tarnybos vokiečių kariuomenėje. Naciai įsiuto ir 1941 m. spalio 20 d. jį areštavo, įmetė į kalėjimą Wolfenbuetel miestelyje, o netrukus be teismo jį nuvežė į griežto režimo baisiąją Dachau koncentracijos stovyklą. Čia jis buvo pasmerktas mirti, nes buvo apkrėstas maliarija... tyrimas... vietoj žiurkių... Šaukėsi Dievo Motinos Marijos globos. Daugelio dideliam nustebimui... jis išliko gyvas! 1945 m. balandžio mėnesį 29 d. amerikiečiai išlaisvino Dachau kankinius. Lietuviams nebuvo lengva patekti į laisvę, nes rusai reikalavo, kad jie būtų grąžinti į Lietuvą. Dievui laiminant, būrelis lietuvių paliko Dachau stovyklą birželio viduryje.

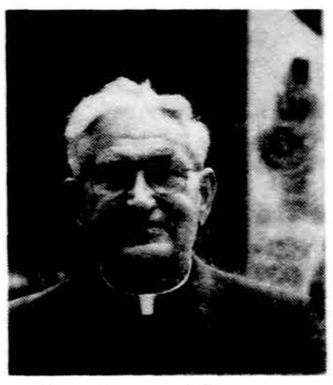

Kun. Vytautas Pikturna

Vienas įdomus epizodas įvyko po to, kun. V. Pikturnai dar esant Dachau stovykloje, — pasklido žinia, kad jo drabužiai ir kiti reikmenys grąžinti jo šeimai Kelmėje. Piršosi išvada, „yra aišku, kad mūsų mielas draugas Vytautas yra miręs" — prasitarė vienas jo draugų. Visi sutarė už jį melstis, nes nebuvo įmanoma nieko kito daryti. Bet štai staigmena. Vienas jo draugų savo stovykloje Vokietijoje pamatė neįtikėtiną vaizdą — atrodė, kad atžygiuoja... kun. Vytautas Pikturna. „Kaip čia gali būti, juk jis yra miręs?" Nieko nesuprasdamas draugas dar kartą patrynė savo akis, manydamas, kad jam vaidenasi. „Štai jis jau eina artyn ir tiesiai į mane", šiurpas nukrėtė draugą ir pirmas jį sveikinti neišdrįso, nes „gal čia kas kitas, tik panašus į Vytautą?" Tačiau kai Vytautas prašnekėjo — tada jau nebuvo abejonės — abu apsikabino ir nuoširdžiai pasibučiavo. Atrodė, lyg Vytautas būtų prisikėlęs iš numirusių.

Vokietijoje kun. V. Pikturna ėjo įvairias svarbias pareigas. Pagaliau jam pavyko įlipti į laivą kelionei į Jungtines Amerikos Valstybes, bet ir vėl kliūtis. Staiga į laivą atėjo JAV karinė policija ir ištempė jį iš laivo, o jo daiktai išplaukė į New Yorką. Argi nekeista: Dachau stovykloje nacių kankintas kalinys apkaltintas, kad jis yra... nacis?! Taip jis užkliuvo Vokietijoje be cento kišenėje. Pagaliau jam pavyko įrodyti, kad jis nėra nacis, niekad juo nebuvo ir nenumato būti. Po didelių vargų galų gale jam pasisekė 1949 m. rudenį pasiekti Amerikos krantus ir prisiglausti Angelų Karalienės lietuviškoje parapijoje.

Kun. V. Pikturna — dvigubas jubiliatas

Vienų metų laikotarpyje kun. V. Pikturna turėjo net du jubiliejus — auksinę kunigystės sukaktį praeitą vasarą ir deimantinę amžiaus sukaktį š. m. vasario 26 d. Auksinį kunigystės jubiliejų jis atšventė 1989 m. birželio 3 d. Kauno arkikatedroje, kurioje prieš 50 metų tą pat mėnesį ir tą pat dieną arkivyskupas J. Skvireckas įšventino jį ir kitus 27 jaunus klierikus. 1989 m. iškilmėms vadovavo kardinolas Vincentas Sladkevičius. Taip pat dalyvavo arkivysk. Povilonis, bei vyskupai Kriščiūnas ir Michelevičius. Šv. Mišias koncelebravo 9 kurso draugai, pamokslą pasakė pats jubiliatas.

Kun. V. Pikturna, grįždamas Amerikon kartu su kun. J. Pakalniškiu (taip pat jubiliatu) 1989 m. birželio 23 d. turėjo privilegiją aukoti šv. Mišias kartu su popiežiumi Švento Tėvo privačioje koplyčioje.

Gaila, kad iškilmėse negalėjo dalyvauti jo tėveliai — negalėjo pasidžiaugti sūnaus laimėjimais, nes abu buvo jau mirę. Tėvas mirė 1979 m. po didelių kentėjimų Sibire, į kurį buvo ištremtas 1948 m. Buvo ištremta ir Vytauto pamotė bei jo dvi seserys. Iš visos Pikturnų šeimos, likusios Lietuvoje, Sibiro išvengė tik vienas Vytauto brolis. Kitas jo brolis 1946 m. buvo nuteistas 25-iems metams ir išvežtas į anglių kasyklas netoli Vorkutos.

Kiek iškentėjo kun. Vytautas ir jo artimieji — tiek iškentėti ir nepalūžti gali tik... didžiadvasiai žmonės!! Vytautui padėjo ne tik jo stipri valia bei nepaprastas ryžtas viską pakęsti ir žūt būt tikslą pasiekti, bet kartu ir jam būdingas optimizmas, kad tiek kančių iškentėjęs jis sugebėjo nepalūžti, išsilaikyti iki šių dienų ir dar daug nuveikti. Be kardo jis laimėjo didvyrišką žūtbūtinę kovą prieš blogį!! Jo veiklą ir nuopelnus aptarti nebėra įmanoma, nes aprašymas būtų pernelyg platus. Be to visa tai buvo jau aprašyta anksčiau atspausdintuose išsamiuose straipsniuose.

F.L.

Sen. Alph. D'Amato, kurio Sovietai neįleido į Lietuvą, grįžęs į New Yorką, su jį pasitikusiais. Šalia stovi I. Biskytė.

Nuotr. Vyt. Maželio

PAGERBTAS AKTORIUS JUOZAS PALUBINSKAS

Kovo 19 d., sukako 80 metų amžiaus nepriklausomos Lietuvos dramos teatro aktoriui Juozui Palubinskui, savo emigracijos dienas leidžiančiam Baltimorėje.

Aktoriui pagerbti vietos lietuviai Cezario Surdoko iniciatyva kovo 18 d. surengė kultūrinę popietę Lietuvių namų Herbų kambary. Susirinko beveik pilnas kambarys klausytojų. Iš Delaware atvyko Palubinskų duktė Jūratė su šeima ir kolegos aktoriai Vitalis Žukausks iš New Yorko ir Jurgis Blekaitis iš Washingtono.

Popietę atidarė rengimo komisijos pirmininkas Cezaris Surdokas, nušviesdamas sukaktuvininko nuopelnus bei meninius laimėjimus Lietuvos teatro scenoje ir jo ankstyvesnę teatrinę veiklą Baltimorėje.

C. Surdokas pakvietė Juozą Gailą toliau vadovauti popietei. Vedėjas atkreipė dėmesį į Palubinskų šeimos pastovumą, į faktą, kad sukaktuvininką visada skatino ir rėmė neatskiriama jo gyvenimo draugė Izabelė. Paskaitęs Jurgio Blekaičio eilėraštį, J. Gaila pakvietė autorių tarti žodį.

Aktorius, režisierius ir poetas Jurgis Blekaitis kalbėjo apie teatrinį darbą, apie kontaktus su Juozu Palubinsku ir pabrėžė, kad sukaktuvininko sukurti Barando ir dr. Ranko vaidmenys turėtų įeiti į lietuvių teatro aukso fondą.

Tik prieš keletą dienų grįžęs iš Lietuvos aktorius-humoristas Vitalis Žukauskas tuoj pat pareiškė, kad jau išvadavęs Lietuvą. Jis iš Amerikos važiavęs į LTSR, o grįžęs iš Lietuvos respublikos. Ir taip savo kalbą papuošdamas humoro krislais, V. Žukauskas nušvietė sukaktuvininko veiklą Augsburge, kur jis buvo įkūręs profesionalų lietuvių teatrą, su įvairiais pastatymais aplankiusį beveik visas lietuvių pabėgėlių stovyklas Vokietijoje.

Baigus kalbėti V. Žukauskui, J. Gaila pakvietė į sceną patį sukaktuvininką, kuris pasakojo savo gyvenimo odisėją. Tekę badauti Petrapily, kai bolševikai įsigalėjo Rusijoj. Tada matęs net patį Leniną. Pergyvenęs Klaipėdos netekimą, matęs ten Hitlerį. Tekę ir kalėjime pasėdėti, kai naciai buvo užėmę Lietuvą ir pagaliau pačios Lietuvos praradimą. Savo kalbą J. Palubinskas paįvairino Maironio, Justino Marcinkevičiaus ir kitų poetų eilėraščiais.

J. Palubinskui baigus kalbėti ir plojimams aprimus, Cezaris Surdokas ir Alė Kazlauskienė jubiliejaus dalyvių vardu įteikė sukaktuvininkui dovaną — meniškai išpjaustytą dekoratyvinę medžio lėkštę, kurią sukūrė Baltimorės medžio drožinėjimo menininkai Vytautas ir Albina Vaškiai. V. Žukauskas įteikė didelio formato įrėmintą adresą nuo Vilniaus kolegų aktorių, Vytį iš Vavelio pilies Krokuvoj ir daug sveikinimų bei linkėjimų nuo Šiaulių ir kitų Lietuvos vietovių teatralų. Buvo paskaitytas poeto Kazio Bradūno specialiai šiai progai parašytas eilėraštis — sveikinimo žodis, išklausyta buvusios baltimorietės pianistės Galinos Leonienės iš New Hampshire sveikinimo garsajuostė. Sukaktuvininką sveikino Vytautas Eringis LB Baltimorės apylinkės vardu ir Juozas Auštra Marylando lietuvių organizacijų tarybos vardu.

Popietės pabaigoje Vitalis Žukauskas vėl okupavo sceną ir pasakė vieną savo humoristinių monologų — įkaušusio svečio sveikinimo kalbą jubiliatui.

Po programos svečiai su jubiliatu ir tarpusavy pasišnekučiavo ir pasivaišino Genovaitės Auštrienės ir jos talkininkių Alės Kazlauskienės ir Aldonos Marcinkienės paruoštomis vaišėmis.

AR

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

(Rašytas 1990.III.29)

Skubu pasveikinti Tave su besiartinančiom Velykom. Skubu, nes vėliau, gal, jau mano laiško negalėsi gauti.

Kol kas jūs gerai informuoti apie mus. Kol kas tai daro užsienio korespondentai, o kas bus, kai jie išvyks po balandžio pirmos, gal, tik jau melą girdėsite. Mes laikomės oriai ir ramiai. Į smurtą atsakome humoru, Pvz., Pedagoginio Instituto studentai, užgrobus jų patalpas, nevykstant paskaitoms, susirinko prie komunistų partijos pastato, taip pat užgrobto, ir surengė koncertą, rinkdami lėšas nuniokotos psichiatrinės ligoninės, veikusios po Raudonojo Kryžiaus vėliava, remontui. Šoko ir dainavo saugojusių užgrobtą pastatą desantininkų akivaizdoje. Tas mūsų ramumas ir nepasidavimas provokacijai, matyt, labiausiai ir erzina mūsų priešus.

Laukiame moralinės paramos, laukiame Jūsų laiškų. Jei mūsų laiškų negausi, nekaltink manęs. Aš mintimis visada būsiu su Tavim.

Mes vilties nenustojame, tačiau jei pralaimėsime, didžioji kaltės dalis teks ir Tavo naujai Tėvynei. Didžiuojamės lietuvių parama ir prašome melstis už Lietuvą!

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 **(708) 425-7161**
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

HELP WANTED

ATENTION: POSTAL JOBS!
Start $11.41/hour! For application info call (1) **602-838-8885, Ext. M-7765,** 6 am – 10 pm, 7 days.

ATTENTION — HIRING!
Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. $17,840–$69,485. **Call 1-602-838-8885. Ext R-7765.**

Telemarketing
"SPRING" INTO ACTION
A as telemarketer in a newly automated Orland Park office. We're looking for energetic, aggressive articulate telemarketers to sell one of America's most honored newspaper's. Starting at $6/Hr. + commission, paid holidays and vacation plan. Part-time hours 3 shifts (11 am to 11 pm). For interview call Dotty Nillies at
(708) 403-8700
Must speak FLUENT English.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BAČEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Patarnauja nuosavybių pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **(312) 767-0600** arba **(312) 778-3971.** Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One Stop Real Estate

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

FOR RENT

For rent 3 rms., garden apt.; heated, carpeted; stove & refrig. Marquette Park area. No pets, no children.
Call 778-7119

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

Česlovas Grincevičius
VIDUDIENIO VARPAI
Pasakojimai ir pasakos
(Laimėjusi LRD grožinės literatūros premiją)
Šioje knygoje autorius gyvai ir vaizdžiai pasakoja nepriklausomoje Lietuvoje išgyventus atsitikimus. Tai apysakų, novelių ir legendų rinkinys, kurį kiekvienas turėtų perskaityti ir pasigrožėti autoriaus jaudinančiais pasakojimais.
Išleido LK klubas Chicago, 1985. Kaina su persiuntimu **$5.00.** Illinois gyv. moka **$5.32.**
Užsakymus siųsti:
Draugas
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

GIRIOS AIDAS, lietuvių miškininkų išeivių vardynas. 335 psl.	$10.00
ATSIMINIMAI. Juozas Urbšys. 166 psl.	$7.00
TĖVAS VENANCIJUS IR JO MATILDA, pasakojimai. Jurgis Jankus. 269 psl.	$10.00
LIETUVIŲ KELIAS KRIKŠČIONYBĖN. St. Maziliauskas. 311 psl.	$10.00
AUKSINIO SAULĖLYDŽIO GUNDYMAI, romanas. R. Spalis. 383 psl.	$10.00
ČEKISTO NAGUOSE, atsiminimai. Br. Daunoras. 111 psl.	$7.50
PO AUKŠTAISIAIS SKLIAUTAIS. B. Brazdžionis. 191 psl. m.v.	$12.00
k.v.	$20.00
SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA. Jonas Švoba. 422 psl.	$10.00
SAVANORIO DUKTĖ, romanas, Ant. Gailiušis. 381 psl.	$9.00
PROF. JONAS ŠIMOLIŪNAS, monografija. Red. Jurgis Gimbutas. 229 psl.	$12.00
VILNIAUS MIESTO PLANAS, spalvotas	$9.00
PARTIZANŲ KOVOS LIETUVOJE. Kęst. K. Girnius. 422 psl.	$10.00
DIDYSIS KOVOTOJAS KUN. K. GARUCKAS, S.J. Red. kun. J. Kidykas, S.J. 385 psl.	$10.00
ŠV. RAŠTO KRAŠTUOSE, kelionių įspūdžiai. Antanas Rubšys. 430 psl.	$9.00
LIETUVOS STUDENTAI UŽSIENIO UNIVERSITETUOSE XIV–XVIII AMŽIAIS. V. Biržiška. 217 psl.	$10.00
ATLAIDAI. Loyola Universiteto leidykla. 166 psl.	$25.00
IŠEIVĖS MEMUARAI. Mar. Aukštaitė. 175 psl.	$12.00

Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Seattle, Wash., tautinių šokių grupė „Lietutis", vadovaujamas Zitos Petkienės, atlieka meninę programos dalį Vasario 16 minėjime.

Nuotr. V. Sparkytės

MŪSŲ DIPLOMATIJA DIRBA

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Buvau maloniai nustebinta, įtakingo ir visoje Amerikoje skaitomo „Wall Street Journal" kovo 14 dienos pirmame puslapyje pamačiusi ilgą straipsnį apie Lietuvos pasiuntinybę Washingtone ir mūsų atstovą Stasį Lozoraitį. Antraštėje rašoma „Naujausia ugniavietė drėgnoje ambasadų kvartalo rezidencijoje", tuo pasakant, kad ji atsidūrė ypatingo dėmesio centre. Toliau tęsiama, kad „Daugelį metų užmirštas Lietuvos diplomatinis korpusas pasitempia darbui".

Korespondentas aprašo savo įspūdžius Lietuvos pasiuntinybėje kovo mėn. 11 dieną, kurioje didokas lietuvių būrys laukė nepaprasto pranešimo iš Lietuvos 3 val. 50 min. fakso aparatas priėmė pranešimą, kad „dokumentas Nr. 3 priimtas 126 balsais, keturiems susilaikius". Tai ir buvo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaracija. Į ekstazę puolę lietuviai atkimšo šampano butelius, dainavo ir šoko iki pat aušros.

Toliau sekė trumpa, bet tiksli Lietuvos okupacijos ir Stasio Lozoraičio — senjoro, dabartinio mūsų pasiuntinio tėvo, mirusio prieš keturis metus, istorija, kaip jis prieš penkias dešimtis metų gavo paskutinio nepriklausomos Lietuvos užsienių reikalų ministerio pranešimą, kad „katastrofos atveju" jis tampa Lietuvos diplomatijos šefu. Jo sūnus, Stasys Lozoraitis — junjoras, vos penkiolikos metų jaunuolis, mokėjo šifruoti slaptus parėdymus ir praleido per trisdešimtį metų Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, kas tikrai nebuvo lengva. Žurnalistas cituoja elegantiškai apsirengusį Stasį Lozoraitį: „Joks diplomatinis korpusas nėra padaręs to, ką mes padarėme. Penkias dešimtis metų atstovaudami valstybę, kuri nebeegzistavo, mes tęsėme darbą, gyvenome, mirėme. Graudu, kad mano tėvas negali matyti mūsų darbus pasekusios išdavos". Pasiuntinybės rūmai merdėjo ilgus metus, bet jie staiga atsigavo, atgijo. Pradėjo skambėti telefonai, rinktis lankytojai, o pačiam Lozoraičiui jau reikalingas dienynas, kad galėtų surašyti visus savo įsipareigojimus ir pasimatymus. Jis planuoja netrukus vykti į Lietuvą. Tai bus jo pirma legali kelionė po penkių dešimtmečių. Jis matysis su buvusiu 92 metų amžiaus užsienio reikalų ministeriu Juozu Urbšiu, grįžusiu iš Rusijos darbo vergų stovyklos. Atstovybėje prieš kurį laiką, dar prieš išrinkimą lankėsi Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, su kuriuo Stasys Lozoraitis susitiks ir Lietuvoje. Viešėdamas atstovybėje, Landsbergis įsigijo telefaksą, kurį įvežė į Lietuvą kontrabandos būdu, ir per jį atsiuntė džiaugsmingą žinią.

Nuo 1940 metų Lietuvos diplomatai buvo išlaikomi iš Lietuvos aukso rezervų, kurie prieš pat okupaciją buvo perkelti į Švediją, Prancūziją, Šveicariją, Angliją ir JAV. Korespondentas pastebi, jog Švedija Lietuvos auksą nedelsdama atidavė rusams. Britai taip pat negeriau pasielgė: tuos pinigus panaudojo savo krašto piliečiams, karo metu praradusiems nuosavybę Lietuvoje. „Mes negauname normalaus atlyginimo", pareiškė Lozoraitis. „Mes tą darome savo malonumui".

Iš maždaug dviejų šimtų nepriklausomos Lietuvos diplomatinio korpuso narių beliko tik trys, įskaitant New Yorke esantį generalinį konsulą Anicetą Simutį. Laikui bėgant yra užverbuota naujų atstovų, kurių jau esama dvidešimt penki. Be JAV, atstovų esama Anglijoje, Prancūzijoje, Venecueloje, Kanadoje ir Vatikane.

Prisimindamas karčią gyvenimo patirtį, išgyvenęs ilgametį Lietuvos diplomatinės tarnybos ignoravimą, Lozoraitis kalbėjo toliau. „Žmonės galvoja, kad mes esame pagyvenę džentelmenai, sėdinėjame savo griūvančiuose, senuose pastatuose, ir nieko visą dieną neveikiame. Bet tai nėra tiesa. Mes įsigijome Lietuvos žmonių pagarbą. Jie nori, kad mes dirbtume". Čia jis paminėjo Australijos nutarimą pripažnti Lietuvos okupaciją ir to išdavoje kilusią protestų audrą, dėl kurios ji buvo priversta atšaukti savo nutarimą. Taip pat kai 1959 metais Vatikanas uždarė Lietuvos pasiuntinybę, buvo sukeltas toks triukšmas, kad pasiuntinybė buvo vėl atidaryta, ir mes joje esame iki šiol. Tokių „smulkių misijų" buvo ir daugiau. Pastoviai yra palaikomas kontaktas su JAV valstybės departamentu, Prancūzijos užsienio reikalų ministerija, intelektualais ir spaudos atstovais. Lozoraitis priskaito arti vieno milijono Amerikos lietuvių, kurių dauguma esanti susispietusi Chicagoje ir Los Angeles. Jis prisipažįsta Lietuvoje lankęsis kelis kartus nelegaliai, net ir partizanų kovų metais, tuo būdu surinkdamas tikslią informaciją apie įvykius ir nuotaikas Lietuvoje.

Kalbėdamas apie kovo 11 dienos Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, Lozoraitis įspėja, kad tai esąs tik pradinis žingsnis, nes Lietuvoje yra apie 50 tūkstančių sovietinės kariuomenės. Yra pavojaus, kad iš Čekoslovakijos pasitraukę daliniai gali būti atsiųsti į Baltijos kraštus. Lietuvai būsianti reikalinga labai stipri ekonominė Vakarų pagalba, bet lietuviai yra gabūs ir darbštūs žmonės.

Bene įdomiausia yra tai, kad su sovietinėmis vizomis į JAV atvykę lietuviai kreipiasi į pasiuntinybę su prašymais išduoti Lietuvos pasus. Nors tie pasai dar neturi jokios teisinės galios, bet jie jiems yra brangūs kaip simboliai. „Aš stebėjau tuzinus čia sėdinčių žmonių, su pasais rankose, su ašaromis akyse. Jie buvo taip emocijų pagauti", pasakojo Lozoraitis. Dabar iš Lietuvos į atstovybę plaukia laiškai su prašymais atsiųsti pasus. Tokių prašymų jau yra gauta virš dviejų šimtų tūkstančių.

Taip baigiasi „Wall Street Journal" straipsnis apie Lietuvos atstovybę ir jos atstovą Washingtone. Tačiau Stasys Lozoraitis nedaug laiko praleidžia atstovybėje. Jis keliauja po Amerikos miestus, lanko mokslo institucijas ir dalyvauja visoje Amerikoje transliuojamose televizijos programose, gindamas Lietuvos laisvės bylą. Ypatingai buvo įdomu jį stebėti vienoje kabelinės televizijos programoje, pavadintoje „Presidential Classroom". Kiek pavėlavusi, nespėjau patirti, kokia tai buvo mokslo institucija, tik supratau, kad buvo jau suaugęs ir labai inteligentiškas jaunimas. Stasys Lozoraitis stovėjo šalia mūsų trispalvės ant centrinio podiumo, o iš abiejų pusių buvo du žemesni podiumai studentams. Jie buvo labai mandagūs ir į Lozoraitį kreipėsi, jį vadindami „Mister Chargé". Lozoraičio atsakymai buvo puikūs ir taiklūs, bet vienas man ypatingai įstrigo. Viena studentė paklausė jo nuomonės apie Gorbačiovo iš Lietuvos reikalaujamą 33 milijardų reparacijų sumą, jei Lietuva pasitrauksianti iš Sovietų Sąjungos. Mūsų orusis diplomatas rėmėsi tarptautinės teisės kodeksu ir istorija, kurioje tokio atsitikimo nėra buvę, kad okupantas pateiktų sąskaitą okupuotam kraštui. „Kaip jums atrodytų, jei Vokietija pasiųstų Prancūzijai sąskaitą už jos okupaciją antrojo pasaulinio karo metu? Bet jei manęs kas atsiklaustų patarimo, tai aš turiu savo nuomonę. Rusai tvirtina Lietuvoje į fabrikus investavę daug pinigų. Mano siūlymas būtų toks: te jie tuos fabrikus išmontuoja ir juos parduoda japonams kaip metalo laužą"... Reikėjo girdėti studentų plojimus...

Stasys Lozoraitis dabar dažnai kviečiamas dalyvauti visoje Amerikoje transliuojamose televizijos programose. McNeil-Lehrer politinės analizės valandoje jis buvo apklausinėjamas specialių politikos žinovų. Jis lankėsi Clevelando populiariame Miesto klube. Jo inteligentiška, energinga ir įtikinanti asmenybė daug pasitarnauja Lietuvos bylos propagandai. Išeivija turėtų apgailestauti, kad ilgus metus tinkamai nevertino sunkaus ir nedėkingo mūsų diplomatijos darbo beveik beviltiškose sąlygose. Mūsų diplomatams niekas neskyrė premijų, nedėkojo už nuopelnus. O vis tiek jie išlaikė gyvą Lietuvos valstybės simbolį, kuris vieną dieną taps realybe.

Reikia džiaugtis, kad Stasys Lozoraitis, sekdamas savo garbaus tėvo pėdomis, nedėkingą ir nepelningą Lietuvos diplomato karjerą pasirinko savo gyvenimo pagrindu.

Laiškas

LIETUVOS GEN. KONSULUI

Džiaugiuosi konsulo aktyviu dalyvavimu lietuvių renginiuose ir susitikimuose su spaudos atstovais. Kasdien rūpintis užsidirbti duonos kąsnį ir prie to dar eiti konsulo pareigas pareikalauja didelės asmeninės ir šeimos aukos. Lietuvių demonstracijoje prie Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke savo puikioje ir momentui pritaikytoje kalboje jis paskė kad „...Lietuva jau antrą kartą skelbia savo nepriklausomybę".

Čia noriu priminti, kad antrą kartą Lietuvos nepriklausomybė buvo paskelbta tuo pačiu metu Kaune ir Vilniuje 1941 metais birželio 23 dieną, dar vykstant didžiajam tautos sukilimui. 1941 metų sukilimą žymieji istorikai (Z. Ivinskis, J. Jakštas, S. Sužiedėlis) vertina kaip svarbesnį ir labiau pasisekusį lietuvių tautos sukilimą už 1863 metų sukilimą. Tada buvo paskelbta: „Susidariusi laikinoji vėl naujai atgimstančios Lietuvos vyriausybė šiuo skelbia atstatanti Laisvą ir Nepriklausomą Lietuvos valstybę. ...Žiauraus bolševikų teroro iškankinta Lietuvių tauta ryžtasi kurti savo ateitį tautinės vienybės ir socialinio teisingumo pagrindais".

Laikinoji vyriausybė ir sukilusi tauta atsidūrė tarp 22 sovietų divizijų Lietuvos teritorijoj ir nesuskaitomo skaičiaus nacių divizijų, jau peržiangiančių Lietuvos sieną. Nors laikinoji vyriausybė išsilaikė tik šešias savaites, tačiau spėjo padaryti svarbių reformų, kurių vėliau vokiečiai negalėjo sugriauti. Ji nurodė rezistencijos kryptį prieš okupantus, tos rezistencijos pagrindais lietuvių tauta pergyveno ilgametį terorą, kol vėl pakilo Sąjūdžio forma. Nenuvertinkime ir nepamirškime didingų lietuvių istorijos momentų. Trečią kartą Lietuvos nepriklausomybę paskelbė demokratiniu būdu išrinktoji Lietuvos respublikos Aukščiausioji taryba šių metų kovo 11 dieną. Duok Dieve ir tikime, kad jos sudaryta vyriausybė išsilaikys daug ilgiau, negu šešias savaites, nors ir ji turės milžiniškų sunkumų.

Šia proga taip pat apgailestauju, kad Chicagos lietuvių visuomenė neatkreipia tinkamo dėmesio į gen. konsulo kuklią konsulato įstaigą, neparūpina stipendijų studentams, kurie galėtų praleisti keletą valandų talkinant informacijos paruošimui ir atsakant telefoną, nepadeda parūpinti modernių priemonių raštinei, kur galėtumėte patenkinti daugybę užklausimų ir tuojau perduoti informaciją svetimtaučių konsulatams ir vietinei spaudai, radijui ir TV. Lietuva dar negreit galės generaliniam konsului padėti.

Kazys Ambrozaitis

A.†A.
Muz. BALIUI PAKŠTUI

mirus, mielai žmonai EMILIJAI, sūnui BALIUI, dukterims EMILIJAI, RŪTAI, DALIAI Lietuvoje, jų šeimoms ir kitiems giminėms Amerikoje ir Lietuvoje reiškiame nuoširdžiausią mūsų užuojautą.

Vanda ir Povilas Matiukai
Valė ir Juozas Remiai

Mylimam Vyrui ir Tėvui
A.†A.
muz. BALIUI PAKŠTUI

įstojusiam į dangiško ansamblio eiles, poniai EMILIJAI PAKŠTIENEI, mūsų bendradarbei dukrai EMILIJAI SAKADOLSKIENEI, jos vyrui ROMUI, dukrai RŪTAI su vyru ir sūnui BALIUI reiškiame nuoširdžiausia užuojautą.

Algis Grigas ir G.T. International štabas

Brangiam
A.†A.
BALIUI PAKŠTUI

Amžinybėn iškeliavus, jo žmonai ir visai šeimai reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Viktorija, Pranas, Klaudijus ir Raimundas Adomaičiai

A.†A.
JUOZUI LIUBERSKIUI

mirus Lietuvoje, nuoširdžiai užjaučiame seseris STASĘ PAULIONIENĘ, BRONĘ DAUMANTIENĘ Lietuvoje su šeimomis, gimines ir artimuosius drauge liūdėdami.

Filiomena Liubreskienė,
Andželė ir Petras Petraičiai ir
Donata ir Alfonsas Samušiai.

A.†A.
Poetas JONAS MINELGA

Gyveno Chicago, Illinois.
Mirė 1990 m. balandžio 13 d., sulaukęs 75 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 metų.
Liūdesy liko pusbrolis Jerry Ramoška su šeima, mirusio brolio šeima, seserys ir jų šeimos Lietuvoje, draugai ir pažįstami.
Priklausė Lietuvių Rašytojų draugijai ir Šaulių sąjungai; Balfo, Lietuvių Fondo ir Tautos Fondo narys.
Pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St., antradienį, balandžio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, balandžio 18 d. Iš koplyčios 9 v. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę giminės.

Laidotuvių dir. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — (1-312) 476-2345
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonas (708) 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — (708) 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

APIE LIETUVĄ MUS

x Marijonų vienuolijos Šv. Kazimiero provincijos visuotinis provincijos tarybos, namų vyresniųjų ir delegatų susirinkimas Chicagos Marijonų vienuolyne vyksta balandžio 17–19 dienomis. Susirinkimui – Kapitulai vadovauja provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, MIC. Kapitula nėra rinkimų, bet svarstomi per trejus metus atlikti darbai ir planai ateinantiems trejiems metams.

x Ateinantį sekmadienį, balandžio 22 d., Chicagoje bus posėdis, kuriame aptars nepaprastą padėtį Lietuvoje ir kitus su tuo susijusius reikalus. Posėdį šaukia JAV LB krašto valdyba, dalyvaus kviesti visuomeninkai, PLB valdybos atstovai, tarybos nariai ir kt.

x Gintaras Žemaitis, kaip „Lombard Spectator" laikraščio „City editor", balandžio 6 d. laidoje parašė vedamąjį apie Lietuvą. Jame jis kontrastu pastatė prez. Bush rinkiminėje kampanijoje išgarsėjusius „1,000 šviesos taškelių" – savanoriai amerikiečiai vykdantys labdarą – ir po tūkstančiu sovietinių kulkosvaidžių stovintį demokratiškai išrinktą Lietuvos parlamentą. Gintaro straipsnį skaitė ne tik Lombard gyventojai, bet ir kelių kitų DuPage apskrities laikraščių skaitytojai, kurie naudojasi bendra medžiaga. Gintaro tėvai yra aktyvūs Cicero Lietuvių Bendruomenės nariai.

x Pabaltiečių delegacija balandžio 14 d. susitiko su prezidentu G. Bush ir Valstybės sekretoriu J. Baker. Asta Banionytė, LB atstovė Washingtone, įteikė prezidentui Juozo Laučkos laišką. J. Laučka 1940 m. buvo delegacijoje pas prez. Rooseveltą, kuris nepripažino Sovietų Sąjungos aneksijos. Susitikimas buvo po mėnesio nuo nepriklausomybės paskelbimo ir užsitęsė 70 minučių – daugiau negu dvigubai.

x Pasaulio Lietuvių centro taryba ir valdyba nuoširdžiai dėkoja dr. **Romualdui Povilaičiui** už jo patiės Centrui pagamintus suolus, pašto dėžutę. Linkime ir toliau išsaugoti kūrybinę liepsnelę, puošiant mūsų Centrą gražiais lietuviškais darbais.

(sk)

x Vakaronė apie Lietuvą penktadienį, balandžio 20 d. Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę ruošia Chicagos sendraugiai ateitininkai.

(sk)

x Jaunųjų dailininkų metinė dailės paroda Čiurlionio galerijoje, Chicagos Jaunimo centre. Atidarymas balandžio 20 d., 7:30 v.v. Paroda veiks iki balandžio 29 d. Visi kviečiami dalyvauti parodos atidaryme.

(sk)

x Parduodame Lietuvoje automobilius: Lada 2106 ir 2108 – 3,300 dol., Lada 2107 ir 2109 – 3,700 dol., Volga 24–10 – 6,500 dol. **Keičiame pinigus aukštu santykiu ir pristatome dolerius į Lietuvą.** Skambinti Ąžuolui **312-434-8618.**

(sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus – lėktuvais, traukiniais ar autobusais – skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x Juozas ir Izabelė Laučkai yra atvykę pas savo dukterį ir žentą P. ir R. Domanskius ir praleis visą Velykų savaitę. Ta proga jie žada aplankyti ir kitus savo artimuosius bei pažįstamus.

x A. a. Jonas Minelga mirė balandžio 13 d., pašarvotas Petkaus Marquette laidojimo koplyčioje antradienį, balandžio 17 d., laidojamas po pamaldų Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Šv. Kazimiero kapinėse trečiadienį, balandžio 17 d. Velionis buvo poetas, priklausė Lietuvių rašytojų, Šaulių draugijoms, Balfui ir Lietuvių fondui. Jis taip pat buvo uolus „Draugo" bendradarbis.

x Vida Momkutė jau keleri metai talkina Lietuvių operos pastatymuose, kaip režisieriaus asistentė. Šiemet ji taip pat įsijungė į bendrą darbą, kad abu spektakliai eitų sklandžiai be sutrikimų. Lietuvių opera prašo apsirūpinti bilietais iš anksto. Bilietai yra gaunami Vaznelių krautuvėje.

x LB Vid. Vakarų apygardos apylinkių suvažiavimas bus balandžio 29 d., sekmadienį, 8:30 val. ryto Jaunimo centro mažojoje salėje. Suvažiavimas baigsis pakankamai anksti ir bus galima suspėti ir į „Margučio" rengiamą koncertą.

Solistė Audronė Gaižiūnienė atliks Adinos vaidmenį „Meilės Eliksyro" operoje, kurią stato Morton salėje Cicero Lietuvių Operos kolektyvas.

x Vilniaus „Tiesoje" kovo 28 rašoma: „Kovo 17 d. Šv. Mikalojaus bažnyčioje įvyko lietuviškos misterijos ‚Kryžiaus kelias' premjera. Kristaus kančią išreiškiantys Evangelijos tekstai, giesmės, išeivijos kunigo Kęstučio Trimako eilės, raudos skambėjo nepaprastai įtaigiai ir palietė kiekvieno klausančiojo širdį". Misterijai panaudojami mąstymai iš kun. dr. K. Trimako naujos knygos „Ieškančiojo pėdsakai", kurios **sutiktuvės įvyks penktadienį, gegužės 4 d.,** Čikagoje: 6:30 v.v. padėkos Mišios Jėzuitų koplyčioje, 7:30 v.v. programa Jaunimo centre.

(sk)

x ŽAIBAS praneša: maisto produktai ir vaistai jau Vilniaus sandėlyje! Per 10 darbo dienų jūsų nurodymu bus pristatyta. **Nr. 6 maistas:** 5 sv. kumpis, 1 sv. riešutų sviesto, 5 sv. ryžių, 1 sv. slyvų, 1 sv. razinų, ½ gal. aliejaus, įvairių pusrytinių kruopų (cereal), 2 dėž. įvairių arbatų, 2 sv. kavos – 100 dol. **Nr. 7 vaistai ir vitaminai** – $115 dol. **ŽAIBAS, 9525 S. 79 Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8090.**

(sk)

x SKILANDIS, SPRANDINĖ (palendvica), rūkytos dešros – $84.00. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Garantuotas receptinių ir nereceptinių vaistų persiuntimas į Lietuvą. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, **tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Dailininkė Ada Sutkuvienė šiemet, kaip ir per eilę metų, paruošė „Meilės eliksyro" plakatus, kurie yra išspausdinti lietuvių ir anglų kalbomis. Tie patys meniški motyvai puoš ir operos programos viršelį. Plakatus ir programą kruopščiai ir skoningai atspausdino „Draugo" spaustuvė. Primenama taip pat, kad jau laikas susirūpinti bilietais į operos spektaklius.

x Antanas Butkus ieško žinių apie savo pusseseres Stanislavą ir Bronislavą Daukšaites, dukras Petro. Kiek žinoma, jos ištekėjo už Truzinskių, vieno vardas Albertas. Pusseserių mama Domicelė Daukšienė, buvusi Butkaitė, dukra Prano. Antano tėvas ir Domicelė buvo brolis ir sesuo. Jau 1940 m. visi išsikėlė į Chicagą. Antanas Butkus, L. Adomausko 29–50, Plungė 235640, Lithuania.

x Gydytoja iš Vilniaus Gražina Bižanienė praneš apie Lietuvos gyventojų sveikatos reikalus Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje šį Atvelykio sekmadienį nuo 2 v. p.p. Dalyvauja kun. J. Juozevičius, gyd. A. Statkevičius, badautojas rezistentas P. Cidzikas, gail. sesuo Peržinskienė, A. Kevėža, Šopienė, žurnalistas iš Lietuvos ir G. Giedraitytė. Kaip kūrėsi Sąjūdis Lietuvoje – tik ką gautas video filmas. Kraujospūdžio matavimas. Alvudo gėrybėmis pasivaišinimas vietoje ir išsinešti – nemokamai. Visi laukiami. Visiems įėjimas laisvas.

x Nors yra girdėti gandų, kad Šokių ir dainų šventė Lietuvoje atšaukta, JAV LB krašto valdybos Kultūros tarybos pirmininkės Dalios Kučėnienės paskutiniai telefoniniai pasikalbėjimai su kultūros darbuotojais Lietuvoje balandžio 10 d. to nepatvirtina ir net neigia tokių netikslių žinių skleidimą.

x Regina Mingėlienė ir Alma Sventickienė, Detroito skautijos vardu, dėkodamos už gerą informaciją, prisiuntė 15 dol. auką „Draugui" paremti. Nuoširdus ačiū.

x Patikslinimas. Liet. Nepriklausomybės atkūrimo 72 m. minėjimo programoje, aukų skyriuje įrašyta $3.00 Joseph Mackevičius, turi būti $30.00. Korektūros klaida. Atsiprašome.

(sk)

x Vokietija gali jums mokėti pensiją, jei: prieš atvykdami į JAV, dirbote Vokietijoje nemažiau 18 mėn.; jei dabar čia dirbate, arba dirbote; jei jūsų miręs vyras/žmona Vokietijoje dirbo. Rašykite/skambinkite: **tasta Agency of USA, P.O. Box 346, St. Clair Shores, MI 48080, tel. 313-773-7529.** Kalbėkite vokiškai arba angliškai.

(sk)

x Ieškau Miko Juodžio (mirė 1929 m. Amerikoje) **sūnų: Miko Juodžio, Boliaus Juodžio ir dukros Karusės Juodytės.** Gyveno prie Boston, MA. Rašykite: **Lithuania, Vilnius, Taikos 151-32, Kazys Juodis, Tel. 22-88-90.**

(sk)

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvėse Chicagoje ir St. Petersburg Beach, FL, rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pageidaujamų, reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Siunčiame prekes į Vilnių **kargo-oro linija. Tel. 312-778-2100.**

(sk)

x LIETUVA – VOKIETIJA. Jums pageidaujant, pridėjome papildomą kelionę į Lietuvą, **rugpjūčio 11 iki rugpjūčio 22 d.:** 10 naktų Lietuvoje, 3 naktys Vokietijoje. **Pilna kaina $2,345.00. G.T. INTERNATIONAL, INC. (708) 430-7272.**

(sk)

„California Gardens" – senelių namų gyventojai su savo globėja. Iš kairės: O. Mackevičienė, globėja P. Tuskenienė ir A. Tumaitis mini Lietuvos Nepriklausomybę.

Nuotr. P. Tuskenienes

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

MŪSŲ ABITURIENTAI

Dainius Brazaitis, Alicijos ir Fabijono Brazaičių sūnus. Baigia Oak Lawn Community gimnaziją. Honor roll mokinys. Aprašytas Who's Who Among American High School Students. National Honor Society vicepirmininkas. Illinois State Scholar. Gimnazijoje priklausė trims orkestrams: symphony, pep ir marching. Buvo baigiančiosios klasės „advisory board" narys ir žaidė mokyklos krepšinio komandoje. Baigė Kristijono Donelaičio aukštesniąją mokyklą ir paskutinius metus lanko Pedagoginį institutą, kur priklausė etnografiniam ansambliui. Jis taip pat šoka „Grandies" tautinių šokių grupėje ir yra „Neries" sporto klubo narys. Priklauso skautams – yra „Lituanicos" tunto jūrų budys. Dainius mėgsta slidinėti, buriuoti, žaisti krepšinį ir tinklinį ir skaityti. Ruošiasi studijuoti inžineriją North Central College, Naperville, Illinois.

Tomas Arius Marchertas, Ramintos ir Algirdo Marchertų sūnus. Baigia St. Charles gimnaziją. Priklausė mokyklos plaukimo komandai. Tomas visus gimnazijos metus yra paskyręs plaukimui. Jis pradėjo plaukti būdamas 9 metų amžiaus ir iki dabar yra pasiekęs gražių rezultatų. Šiais metais Illinois valstijos geriausių plaukikų varžybose „peteliškės" stiliumi laimėjo 16-tą vietą, o įvairių stilių estafetėje su trim komandos draugais laimėjo 3-čią vietą. Šis ketvertukas taip pat pateko į „All American" plaukikų lygį – tai visų JAV geriausi plaukikai. Tai ilgų treniruočių griežtos disciplinos ir didelių pastangų rezultatas. Priklauso Kun. A. Lipniūno ateitininkų kuopai. Aišku, kad Tomo mėgiamiausias užsiėmimas yra plaukimas, bet, laiko suradęs, jis mėgsta pabendrauti su draugais, ypač mergaitėmis! Studijuos biznį Northern Illinois universitete.

Saulius V. Juškaitis, Reginos ir Vytauto Juškaičių sūnus. Baigia Brother Rice gimnaziją, National Honor Society narys. Illinois State Scholar. Aprašytas Who's Who Among American High School Students. Visus ketverius metus žaidė mokyklos krepšinio komandoje, priklausė tinklinio ir bėgimo komandoms. Yra baigęs Kristijono Donelaičio aukštesniąją mokyklą. Yra priklausęs ateitininkams. Žaidžia „Neries" krepšinio komandoje. Už aukštus pasižymėjimus moksle gavo stipendiją į Marquette universitetą, kur jis studijuos architektūrinę inžineriją.

Vaiva Vakarė Vygantaitė, Austės ir Mindaugo Vygantų duktė. Baigia Regina Dominican gimnaziją. National Honor Society narė. Aprašyta Who's Who Among American High School Students. Priklausė ispanų ir „TRI-M" muzikos garbės draugijoms. Buvo aprašyta Who's Who Among American High School Music Students. Priklausė ispanų kalbos ir „Amnesty International" klubams. Grojo mokyklos orkestre ir buvo išrinkta „concert mistress". Priklauso savo gyvenamo rajono, šiaurinių priemiesčių jaunimo orkestrui, kuris šiais metais vyksta koncertuoti į Californiją. Šoka modernaus šokio ir džiazo grupėje. Nuo pat vaikystės groja smuiku. Baigė Dariaus-Girėno ir Chicagos aukštesniąją lituanistines mokyklas. Šiuo metu lanko Pedagoginį lituanistikos institutą. Yra Kun. A. Lipniūno ateitininkų kuopos narė, kur ji dvejus metus buvo korespondentė. Yra jūrų skautė Nerijos tunte. Šoka „Grandies" tautinių šokių grupėje. Mėgiamiausi laisvalaikio užsiėmimai – šokimas, tenisas ir slidinėjimas. Ateities planai – studijuoti biologiją Loyolos universitete.

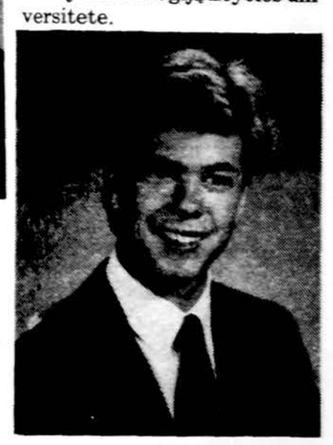

Tomas Vasiliauskas, Laimos ir Donato Vasiliauskų sūnus. Baigia Glenbard West gimnaziją. High honor roll mokinys visus ketverius metus. National Honor Society sekretorius. Yra Illinois State Scholar. Gavo Livingstone human relations žymenį. Atstovavo mokyklą Premier Boys State. Visus ketverius metus narys Student Council, kur jis ėjo sekretoriaus, o šiais metais pirmininko pareigas. Priklausė Peer grupei, Presidents' Council ir ispanų kalbos garbės draugijai. Visą laiką dirbo mokyklos metraščio redakciniame kolektyve, o šiais metais buvo jo redaktorius. Kaip Jungtinių Tautų modelis-delegatas dalyvavo Berkley ir Iowa konferencijose. Yra baigęs Chicagos aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Laisvalaikį praleidžia golfą lošdamas, fotografuodamas ir meškeriodamas. Studijuos tarptautinių santykių mokslus Northwestern universitete.

x Melrose Parko apylinkėje šaukiamas visuotinis apylinkės lietuvių susirinkimas balandžio 21 d. 2 val. p.p. pas Algį Sinkevičių, 1003 N. 14th Ave. Melrose Park. Visi bus prašomi pasirašyti laiškus kongresmanams ir senatoriams. Maloniai prašome visų dalyvauti.

x TRANSPAK parduoda ir siunčia KOMPIUTERIUS, VIDEO, stereo, faksus, siuvimo, mezgimo mašinas. **VAISTUS,** dėvėtus rūbus, **MAISTĄ,** kargo, pervedame **PINIGUS. Romas Pukštys, Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629,** tel. 312-436-7772.

(sk)

x Marquette Parko Liet. Namų Savininkų organizacijos narių susirinkimo balandžio 20 d. **nebus.**

(sk)

x Ieškoma vedusių pora prižiūrėti lietuvių visuomeninės veiklos pastatą New Yorke. Alga ir butas. Kreiptis raštu: **DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago,** IL 60629, **Skelbimų Skyrius,** Nr. 250.

(sk)

x Visas blokadas peržengia dvasia. Lietuvai reikia politinės, ekonominės, o dar labiau dvasinės pagalbos. „Židinys" nuoširdžiai kviečia visuomenę į pamaldas-mišias už Lietuvą, penktadienį, balandžio 20 ir 27 d., 6:30 v.v. Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

(sk)

x ALTo Čikagos skyriaus iniciatyva balandžio 18 d., trečiadienį, 6 val. vakare Liet. Tautiniuose namuose bus rodomas video filmas iš demonstracijų Washingtone. Dalyvaus ir kalbės Antanas Kalanta, susideginusio Romo Kalantos brolis, atvykęs iš Lietuvos. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Po to – kavutė.

(sk)

Per lietuvių demonstracijas Washingtone, D.C., kalba Viktoras Nakas, Lietuvių informacijos centro Washingtone vadovas.

Nuotr. Br. Čikoto

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

– A.a. Mėta Eizerytė mirė Montrealyje kovo 9 d. Po pamaldų liuteronų Šv. Jono bažnyčioje palaidota Pre du Fleuve kapinėse.

KUN. DR. J. ŠARAUSKAS – ORDINO RITERIS

Kun. dr. Jurgis Šarauskas buvo išrinktas Šventojo Kapo Jeruzalėje ordino riteriu. Šis ordinas yra vienas seniausiųjų riterių ordinų ir esmėje yra religinis ordinas, išlikęs dar iš Kryžiaus karų laikų. Ordino apaštalavimas, dvasiniai ir žemiški tikslai jį riša su Šventąja Žeme ir Jeruzalės šventosiomis vietomis. Ordino riteriai ir riterės yra parenkami iš asmenų, „rodančių gilaus ir praktiškai įgyvendinto katalikų tikėjimo ženklus, kurie yra pasižymėję darbais, remiančiais Šventosios Žemės šventas vietas ir jos ordino darbus". Ordinas taip pat finansiniai remia ten esančias 45 mokyklas ir dvi kolegijas.

Ordino nariai turi teisę dėvėti ordino kapišoną, pažymėtą Jeruzalės penkiagubu kryžiumi, ir yra įpareigoti tarnauti Bažnyčiai malda, išmaldos teikimu ir kitais darbais, sekant ordino moto: „Deus hoc vult" – Dievas to nori.

Kunigo Šarausko iškilmingos įvilktuvės vyks sekmadienį, balandžio 22 d., Assumption katedroje, Louisville, KY. Apeigoms vadovaus kard. Giuseppe Caprio, Šventojo Kapo riterių ordino Didysis Magistras.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.